

КПСС-эй XXII СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ ДЭЛГЭРХЭН СОЦИАЛИС МУРЫСӨӨ УЛАМ ЭРШЭДХЭЕ!

енинэй хургаалаар, КПСС-эй хүтэлбэрээр,

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

38-даху жэлээ гарам

БУРЯТ УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй орган

№ 258 (9705)

1961 оной октябрийн 27, пятница

Сэн 2 мүнгэн

Москва, Кремлийн шэнэ оройн 17-н өдөр жабхаланта ор-
нодоо үргэлжлэжэ
КПСС-эй түүхэтэ
мэд бумбэрсэг дэлхэйн
оюуудай арал зоной
ихарал суранзан шэнэ-
дээ татан бадаруулна.
агуухэ Эхэ оро-
ндоо тоо-
республи-
мон түмэн
дай улаан

хуан бодол, оюун сэд-
х урдыхиһаа энэрх-
хм худар ханданхай.
хүдэлмэри тухай ма-
радиогой дамжуулхы-
гүүр эртэ шэнэ газе-
тэной асархмөн хү-
р бүхэндэ хэмгүй эхэ
хүлэжэ
хүдэлмэри тухай ма-
радиогой дамжуулхы-
гүүр эртэ шэнэ газе-
тэной асархмөн хү-
р бүхэндэ хэмгүй эхэ
хүлэжэ

хүдэлмэри тухай ма-
радиогой дамжуулхы-
гүүр эртэ шэнэ газе-
тэной асархмөн хү-
р бүхэндэ хэмгүй эхэ
хүлэжэ

хүдэлмэри тухай ма-
радиогой дамжуулхы-
гүүр эртэ шэнэ газе-
тэной асархмөн хү-
р бүхэндэ хэмгүй эхэ
хүлэжэ

хүдэлмэри тухай ма-
радиогой дамжуулхы-
гүүр эртэ шэнэ газе-
тэной асархмөн хү-
р бүхэндэ хэмгүй эхэ
хүлэжэ

хүдэлмэри тухай ма-
радиогой дамжуулхы-
гүүр эртэ шэнэ газе-
тэной асархмөн хү-
р бүхэндэ хэмгүй эхэ
хүлэжэ

хүдэлмэри тухай ма-
радиогой дамжуулхы-
гүүр эртэ шэнэ газе-
тэной асархмөн хү-
р бүхэндэ хэмгүй эхэ
хүлэжэ

Коммунизм тээшэ, урагшаа!

байхагүй. Хорин жэл соо ком-
мунизмын материальн-техни-
ческэ үндэс нуури байгуула-
гдах тусбэтэй. Энэмнай гүн
эхэ удхатый хэрэг мүн. Энэ үе
соо нийтын бүхы продукт таба-
дахин тухай эхэ болохо, про-
мышленна продукция 6-аа
үсөөн бэшэ дахин, хүдөө ажа-
хын бүхы продукция 3,5 дахин
тухай ургаха хараатай. Тинхэ-
дэ али бүхы юумэн эхээр эл-
бэгжэх болоно. Энэ хадаа со-
вет хүн бүхэнэй алибаа юу-
мээр баян бардам, элбэг дэл-
бэг, золтой жаргалтай ажаһуу-
хын тулада ха юм.

Съездын бүхы делегадууд,
Советскэ Союзай арба милли-
он коммунистуудай түлөөлгө-
шэд булгадаа КПСС-эй Цент-
ральной Комитетэй политическэ
хараа шугамы, практическэ
ажал-ябуулгы нэгэн ханал-
тайгаар найшаагаад, Никита
Сергеевич Хрушев түрүүтэй
ленинскэ Центральной Комите-
дэ тойрон, Коммунистическэ
партийнгаа, совет арадайнгаа
нягтаар жагсанхай байһынь
дахинаа эли тодор харуулба.
Коммунистическэ партииннай
нягта жагсаал эдэршэгүй бү-
хэ, эгүүридэ мүнхэ. Ганса нэ-
гэн хүндэ түгэдэн шүтэлтэ
эрид буруушаан, тэрэнэй хохи-
долто хойшолонгууды эсэслэн
усадхаха, нимэ ушарай то-
хёолдохоор арга боломжынь
огто үгы болгохо, партийна
болон түрэнэй ажабайдалда
ленинскэ ёно гурим хэрээн
тогтоохо, революционно хуу-
ли наринаар сахиха, советскэ
демократи саашадан хүгжөө-
хэ, хамтаараа ударилалтын
ленинскэ ёно гурим баримта-
лал бэлүүлхэ тухай КПСС-эй
XX съездын тодорхойлон хара-
а шэглэлэй тон зүб байһы-
нь ажабайдал элишэлэн ба-
римталаа.

Харин тинхэдэнь партида
эсэргүү бүлэгэй гшүүд Моло-
тов, Каганович, Маленков,
Ворошилов, Булганин, Перву-
хин, Сабуров, Шепилов гэгшэ-
дэ зүгһөө КПСС-эй XX съез-
дын тодорхойлон хараа шэ-
глэлхэ партине зайсуулаха на-
наатай нэлэглэнүүд хадаа
коммунист бүхэнэй, совет хүн
бүхэнэй досоо гүн зүрхэнэй э-
бүүрхэл түрүүлнэ. Тэдэнэй ха-
рата муухай нэлэлгэнүүды
съездын делегадууд эрид хур-
саар элирүүлэ. Тэдэнэр хадаа
партиһаа, арадһаа, ажабай-
далһаа хулжан таһарһан
аюулта этгээдүүд байһанаа
харуулаа. Советскэ Союзайн-
гаа бүхы коммунистуудтай,
бүхы ажалшадтай нэгэн хамта
манай республикын комму-
нистууд болон ажалшад
өөһэдэньгөө зэбүүрхэлэ мэд-
үүлэн, партида эсэргүү бү-
лэгэхидеы шоо үзэнэ, шобто
хараһа, тингээд бузар бүлэгэй
гол үүдэлшэд Молотов, Ка-
ганович, Маленков гэгшэды
партиһаа гаргаха гэнэн эрилтэ
табина.

Совет арадтайгаа Коммуни-
стическэ партииннай холбоо
барисаһынь хэзээ хэзээнэйхи-
нээ эхээр бэхжээ. Партииннай
хэлэһэн үгэ—арадай үгэ, пар-
тийнэй ханал бодол, хүсэл
эрмэлзэлгэ—арадай ханал бо-
дол, хүсэл эрмэлзэлгэ мүн.
Коммунистическэ партииннай
бүхы совет арадай парти бо-
лонхой. Шэнэ Программа соо
хэлэгдэнэ эдэ гайхамшагта
үгэнүүд манай ороной ху-
дэлмэри тухай ма-
радиогой дамжуулхы-
гүүр эртэ шэнэ газе-
тэной асархмөн хү-
р бүхэндэ хэмгүй эхэ
хүлэжэ

хүдэлмэри тухай ма-
радиогой дамжуулхы-
гүүр эртэ шэнэ газе-
тэной асархмөн хү-
р бүхэндэ хэмгүй эхэ
хүлэжэ

мэришэн ангине, колхозно та-
мршадны, арадай интеллиген-
цие баярдуулхын эхээр баяр-
дуулна. Ленинэй хургаалаар,
партийнгаа хүтэлбэрээр ком-
мунизм тээшэ урагшаа хэл-
бэршэгүйгөөр дабшааар,
коммунизмын түлөө амин на-
һаа гамнангүйгөөр тэмсэ-
хээр, шэн габьяатайгаар
ажаллахаар хэзээ бүхэндэ бэ-
лэн байһан тухайгаа тэдэнэр
тангарилана. Партииннай
арадтаа хамта, арадтай пар-
тиятаа хамта.

Советскэ Союзай 10 милли-
он коммунистууды түлөө-
лгшэ 5000 шаху делегадууд,
тэршэлэн съездэ урылаар
эрхэн 80 коммунистическэ
болон хүдэлмэришэнэй парти-
нуудай делегацинууд КПСС-
эй ЦК-гэй Тоосоо, партиин
шэнэ Программа тухай эли-
хэлы нэгэн ханалтайгаар
найшааһан, нүхэр Н. С. Хру-
шевой элидхэлнүүд соо хэлэг-
дэн зүйлүүды бүрэн зүб-
шөөжэ байһан тухайгаа үнэн
зүрхэнхөө мэдүүлбэд. Энэмнай
тон эхэ найшаалтай ушар ха
юм.

КПСС-эй шэнэ Программа
хадаа коммунизм байгуулгын
хүр жабхаланта туг байхаһаа
гада, дэлхэйн коммунистиче-
скэ хүдэлмэри, уласхоорон-
дын хүдэлмэришэн ангин
хүр жабхаланта туг ба про-
грамма болохон найдамтай
гэжэ коммунистическэ болон
хүдэлмэришэнэй партинуудай
түлөөлгөшэд баяр баясхалан-
тайгаар омогорхон мэдүүлбэд.
Үнэхөөрөө түүхэдэ түрүүшын-
хэ коммунизм байгуулха
гэнэн зорилго КПСС урдаа
табинхай. Иимэ замаар ябажа
гараһан нэгшье парти, нэгэ-
шье орон үгы ха юм. Энэмнай
үзэгдөө дуудлаагүй эхэ шэн
габьяа гэшээ бшуу. Иимэл ха-
даа Коммунистическэ партин-
най бүхы дэлхэйн түрүү хүн
түрэлтэнэй зүгһөө «Советскэ
Союзай Коммунистическэ пар-
тида аллар соло!» гэнэн маг-
таалда хүртэнэ.

Коммунизм байгуулгын
Программы баталан абаха
КПСС-эй XXII съездэ алдар
соло!

СЪЕЗДЫН ДЕЛЕГАДАЙ НЮТАГТА Хонишодой амжалта

ЮРӨӨ. (Телефоноор аб-
таба). Хүйтэн халууни-
илгэдгүй, үбэл зуние мэд-
лэнгүй ажалладаг Карл
Марксын нэрэмжэтэ колхо-
зой олон хонишодой дунда
һаа Москва ошожо, КПСС-
эй XXII съездэ хабаадал-
сажа байһан Бутыд Батуе-
вагай нүхэднэ энэ үедэ
айхабтар урма зоригтой-
гоор ажаллажа байһай.
Иван Чойдонов, Дашанима
Аюшеев, Будацыр Бул-
гатов, Бутыд Гармажапова
гэгшэдэй бригаданууд хони-
ды искусственна аргаар
үржүүлхэ хүдэлмэрээ сүм
дүүргээд, хонидоо тобир
тарганаар ондо оруулжа,
эрэхэ жэлдэ хонин бүриһөө
арга бэшэ хурьга абажа
түлжүүлхын түлөө оролдо-
но.

— Колхозойнгоо эрхим
хонишон Бутыд Батуевагай
КПСС-эй XXII съездэ ха-
баадалсажа байһанда баяр-

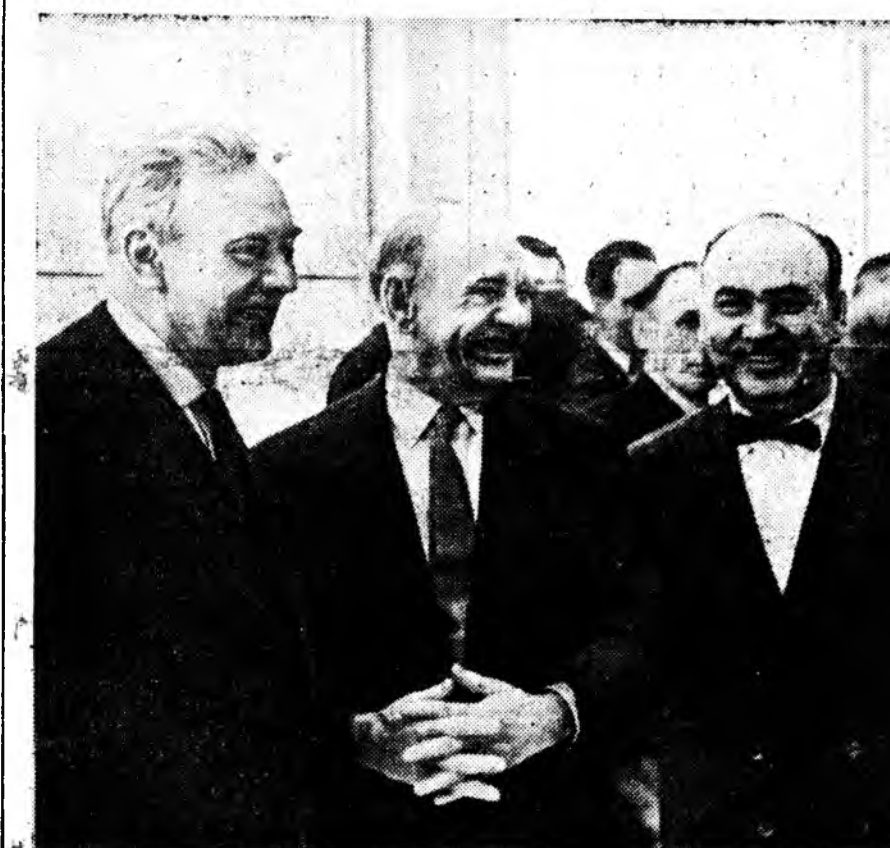
лажа, манай бригадын хо-
нишод үбэлжэлгээ эрхи-
мээр үнгэргөөд, эрэхэ жэл-
дэ зуун хонин бүриһөө зуун
хурьга түлжүүлхэ, хонин
бүриһөө 3 килограмм 200
грамм нооһо абаха зорилго
урдаа табинхай,—гэжэ хо-
нишон Бутыд Банзаракае-
ва мэдүүлбэ.

Мүнөө отаранууд дээрүү
үбэлжэлгэдэ бэлдхэлэй хү-
дэлмэри дүүржэ байна.
Дээдэ Юрөө гэжэ газарта
хонишод, наалишад
культурно-ажал уудалай
эрилтэнүүды хангаха зо-
рилгоор шэнэ культбаза ба-
рижа дүүргэхэ байна.

Хонишод, бүхы малшад
эдэ үдэрнүүдтэ зөлнө ху-
ряаха хүдэлмэридэ олоороо
хабаадана, холоомоёо үбэл-
жэхэ газартаа зөөнэ.

Б. Цоктоев,
колхозой түрүүлгшын
орлогшо.

Сэлэнгэ.

МОСКВА. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд, Заседанинуудай хоорондохы забарлалгын үедэ (зүүн гарһаа): съездын делегадууд — СССР-эй арадай артист М. И. Царев, СССР-эй арадай уран зурааша Б. В. Иогансон, СССР-эй арадай артист П. Г. Лисицкий, СССР-эй арадай артист кинорежиссер С. А. Герасимов гэгшэд байна.

Бидэнэйшье хубита биин даа

Би наһан соогоо үйлэдбэ-
ри дээрэ, барилгын газар-
нуудта хүдэлхэн хүм. Рес-
публиканын нийслэл—тү-
рэл городнай минин нүдэн
дээрэ, хараһаар байтарни
урган хүгжэһэн намтартайл.
Гушаад онуудай үедэ Улан-
Удэмнай ямар байгаа нэм,
мүнөө ямар болооб? Ажа-
байдалнай саашадаа үшөө
ямараар хүгжэхэ байна гэ-
шээ!

Түүхэтэ XXII съездын зүб-
шэн хэлсэлгэдэ табигдаһан
партийн ЦК-гэй тоосоотой
элдхэл дотор болоод,
КПСС-эй Программа соо
совет арадай ажана байда-
лые найжаруулха айхаб-
тар курса асуудал—бай-
рын гэрнүүды хамтаар,
түргөөр, олоор, бүхы талаа-
ра мүнөөнэй эрилтэдэ ха-
риуусамаар барилдаг боло-
хын зорилгоор саашадаа
шудхадамал ханатай гэр-
нүүды үргэнөөр ашагладаг
болохо шухала. Юуб гэхэ-
дэ энээндэ эд хэрэгсэлшье
багаар гаргашалагдаха, ху-

раггүй хамта сэнтэй боложо
байһанынь мэдээжэ. Ба-
рилгашан байжа, хүн зоние
зохид хайн, дулаан, уужам
харуул, сэбэр гэр байраар
хангаха гэшээ ариуэн най-
хан үйлэ хэрэг гэншэ ааб
даа.

Зүгөөр наһан соогоо хэ-
нэн, бүтэһэн юумээ тооло-
хо, дурдаха болоо наа олоо
байха. Коммунизмын гэрэд-
тэ харуул ордон бодохон ба-
рилсаха хэрэгтэ бидэнь ху-
битаяа оруулалсан дэгээ-
шэ бээбэди гээд агшан зуу-
ра наһаад үзэхэдэ омогор-
холтойшье, баясхалантай-
шье байдаг даа! Ажал хэ-
рэгтээ шэнэ юумэ холдоло
обсёржо, ахамад зонингоо
баян дүй дүршэл, мэргэжэл
шадбарине хэзээ бүхэндэ
халан абажа ябагты гэжэ
залуу барилгашадта халуун
сэндхэлхээ зүбшөөл үгэдэг-
би.

Ч. Цыбиков,
Социалис Ажалай Герой,
Бурядай АССР-эй
Верховно Соедэй
депутат, пенсионер.

Туһаламжа

Анхан колхоз тогтоһонһоо
хойшо нийтын хүдэлмэридэ
эдбхитэйгээр хабаадалсажа
ябаһан габшагай хүдэр на-
һатайшуул Яруунын «Друж-
ба» колхоздо олон юм. Тэдэ-
нэр хамтыгаа ажахыда арга
шадалаараа мүнөөшье хүр-
тэр туһалалсажа байдаг.
Артелиин гшүүн Н. Похоев
80 наһаа дабажа гарабашье,
ажалһаа—хойшо харадаггүй
хүн. Тэрэ энэ зун үбнэ хурял-
гада ябалсажа, өөрынгөө га-
раар 30 центнер найхан үбнэ
бэлдэжэ, колхоздоо тушаагаа.
Ная наһатай Даша Цыбенев
50 центнер үбнэ бэлдэбэ. Тэрэ
30 гарам жэл колхоздоо ажал
хэһэн, хүдөө ажахын выстав-
кэдэ хэдэн удаа хабаадаһан
байха юм. Найнаар ажаллаһа-
найгаа түлөө 1953 ондо
БурАССР-эй Верховно Соедэй
Президиумэй Хүндэлэлэй гра-
мотаар шагнадаһан байгаа.
Мүн үндэр наһатайшуул С.
Гармаев, Д. Цыбенев гэгшэд
колхоздоо эхэ туһа хүргэнэ.
А. Курбатов.

Ушөөл хайн
амжалта туйлахабди
да жагсаад, хайн ам-
жалта туйлахабди. На-
һаһаа наһаа гүрэнэй
тусбэ дүүргэдэнэ, тин-
хэдэ октябрийн хахадай
даалгавари графикай
лай хүндэтэ нэрэ зэргэ
урдшалан бэлүүлгэдэ.
Халаан соо 23 палыто
оёжо тусаахын орондо
заримдаа 24—25 палы-
то хүргэдэнэ. Ингэжэ
хүн бүхэн үдэрнөө
даалгаварине 10 процён-
тээр уулуун дүүргэдэ.
Наһажаал болоһон
оёдолшо А. А. Роднонов,
У. Ф. Перушинов,
З. М. Бессонова, ВЛКСМ-
эй гшүүн С. Светлана
Биртанова болон бусад
ажалай үндэр бүтээсэ
туйладаг, оёһон хубса-
һанын имажал «таба»
гэнэн сөгналта абадаг.
Эдэ бүгэдэн аһаар
манай фабрика 10 на-
рынгаа тусбэ съездын
нээгдэхэ үдэр дүүргэхэ

Уялгаяа дүүргэхэнэ

ПАВЛОВКА. КПСС-эй XXII съездын хүндэлэлдэ дэл-
социалис мурысөөндэ эдбхитэйгээр хабаадалсан
нээгшэ нэрэмжэтэ колхозой наалишад ну тушааха жэ-
түсэбье гурбан нараар уридшалан дүүргэһэн байгаа.
на Армагай гүүртин наалишад эхэ амжалта туйлаба.
на түсэбэй ёһоор 50400 литрын орондо 59359 литр ну
на, мурысөөндэ изаба. Тинхэдэ гүүртин түрүү наали-
на Головина абаһан жэлэйнгэ уялгы дүүргэдэ байнхай.
Манай гүүртинхид КПСС-эй съездын материалнууды
тайгаар шудалжа, тэрэндэ урманил, энэ жэлэйнгэ
удые уридшалан бэлдүүлхын хойшоһоо бүхы хүсээ
д—гэжэ нүхэр Головина хөөрэнэ.

Я. Вяткин.

КПСС-эй ОБКОМОДО Нийтын адууһа малые үбэлэйн байрада оруулха хүдэлмэри шалгажа үзэхэ гэнэн Сэлэжын аймагай „Коммунизм“ колхозой хүдөө бэшэгшэдэй үүсхэл тухай

Партийн XXII съездын бо-
лохо байһан эдэ түүхэтэ
үдэрнүүдтэ Сэлэжын аймагай
«Коммунизм» колхозой хү-
дөө бэшэгшэд нийтнэгэ адуу-
һа малые үбэлжэлгэдэ оруу-
лха хүдэлмэри шалгажа
гэжэ шийдэ. Энэ шалгалты
партийна эхин организаци
тологйхо юм. «Коммунизм»
колхозой хүдөө бэшэгшэдэй
гаргаһан үүсхэл нийтын бо-
лон ажахынгаашье талаар тон
эхэ удхашанартай. Колхоз,
совхозуудта адууһа малай
үбэлжэлгы эрхмээр үнгэргэ-
жэ гэшээ партийна организаци,
эхи, ажахын хүтэлбэрлэгшэ-
дэй, мүн бүхы колхознигууд
болон совхозуудай хүдэлмэри-
шэдэй эгээл шухала зорилго
болоно.

Тинмэһэ КПСС-эй обком
нимэ тогтоол абаа:
1. «Коммунизм» колхозой
хүдөө бэшэгшэдэй үүсхэлэе
найшаагаад, съездын боложо
байһан эдэ үдэрнүүдтэ хүдөө-
гэй бэшэгшэдэй хүсөөр хаа
хаанагүй нийтын адууһа ма-
лые үбэлэй байрада оруулха
хүдэлмэри шалгажа гэжэ
колхоз, совхозой партийна
эхин организацинуудта, айма-
гай партийна комитетуудтэ
хүдэлмэри шалгажа,
Нийтын малай үбэлжэлгы

олонийтын хиналта доро аба-
ха гэнэн зорилготойгоор хү-
дөө бэшэгшэдэй энэ шалгалта
үнгэргэдэхэ ёһотой. Фермэ,
бригадануудта бии байһан ду-
тагдалнууды миин элирүү-
лэд орхихо бэшэ, харин пар-
тийна эхин организаци, рай-
комууд хадаа колхозой прав-
лени болон ажахын хүтэл-
бэрлэгшэдэй, мүн олони-
нын хүсөөр тэдэниие дары
усадхаха хэмжээ абаха шуха-
ла. Малай харууһа, тэжээлы
зүбөөр эмхидхэхын тула тү-
рүүшүүлэй дүй дүршэл үр-
гэнөөр нэбтэрүүлхэ, серпухо-
вайхидай жэшээгээр харил-
сан туһалалсалга эмхидхэжэ,
малшад ажал дээрэнэ зохи-
хо байдал бии болохо.

2. Ажахынуудай түрүү ту-
галшад, бэлшэн таргалуулха
малай, наалин түргэнүүдэй
адуулгашады республикын
Министруудай Совет нийтын
шалгалтад болгожо баталан
байгаа. Нийтын адууһа малые
үбэлжөөндэ оруулха хүдэлмэ-
ри шалгаха хүдөө бэшэгшэ-
дэй шалгалтада тэдэнэр эдб-
хитэйгээр хабаадалсаха юм.
Министруудай Советээр ба-
талагдаһан эдэ нийтын шал-
галтада ажалда али боло-
хоор туһалжа, тэдэнэй баян
дүй дүршэлы зүбөөр хэрэглэ-

хэ тушаа райкомууд, парти-
на эхин организацинууд, кол-
хоз, совхозуудай хүтэлбэри-
лэгшэд уялгалагдаа. Тингэжэ
нийтын шалгалтада хэлэһэн
заабари, дурадхалнууд, кол-
хоз, совхозуудта, мүн райко-
муудта зүбшэн хэлсэгдэхэ юм.
3. Адууһа малай үбэлжэл-
гэдэ бэлдхэлгы шалгаха энэ
шалгалтада ханын газетэ үр-
гэнөөр хэрэглэжэ, хүдөөгэй
бэшэгшэды олоор хабаадуул-
ха тухай республикын газетэ-
нүүд «Правда Бурятии», «Бу-
рят үнэн», «Молодёжь Бур-
ятии», аймагай газетнүүд бо-
лон радио дамжуулгын, теле-
виденин комитеттэ дурад-
хагдаа.

Нийтын инспекторууд эдэнэр
томилогдоно:
1. Бронникова Анастасия Алек-
сандровна—хүдөө ажахын институ-
дай хураалсалай № 1 ажахын тугал-
шан.
2. Симукина Марфа Васильевна—
Мухаршэбэрийн Сталиной нэрэмжэтэ
колхозой тугалшан.
3. Здынеева Долгоржап Балжиев-
на—Сэлэжын совхозой тугалшан.
4. Пенкеская Александра Алек-
сеевна—Түнхэйн «Сибиряк» кол-
хозой тугалшан.
5. Литвинцева Зинаида Фёдоровна
—Бичурын совхозой тугалшан.

Барилганад шалгарба

Бичурын совхозой
5-даху отделенин
дархашуул үбэл-
жэлгэдэ бэлдхэлэй
эхэ хүдэлмэри
ябуулна. Нүхэр Ду-
лыниновай хүтэл-
бэрлэдэг 8 хүнөө
бүрлэлхэн дарха-
шуудай бригада энэ
пастертаа найнаар
ажаллажа, малай
хэдэн байранууды
шэнэһэн заһаба-
рилжа бэлэн бол-
гоо. Наалин үнэ-
дэй байха байра но-
соогуураа бүри он-
доо болгодожо за-
һанданхай. Үбэлэй
сагта үнэд уяндай
байлагдангүйгөөр
харуулагдаха юм.
Гахайнуудай бай-

ра шэнэһэн заһа-
даа. Мүн газаруу-
хы хуушарһан хото
хорбоннуудын нэлэ-
бэгдэжэ, шэнээр ба-
рилдаба. Барилга-
даад КПСС-эй XXII
съездын материал-
нуудай танилсажа,
улам бүтээхтэйгээр
ажаллана.

А. Хуриганова,
Улан-Удын оёдол-
фабрикын хүдэлмэришэн,
БурАССР-эй Верховно
Соедэй депутат.

И. Никитин.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XXII СЪЕЗД

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд тухай

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII ээлжээтэ съезд Москвада, Кремлийн Съезднүүдэй ордон соо октябрийн 25-да хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлээ.

Углөөнэй заседани дээрэ делегадууд болон айлшадта халуунаар угтагдан, гадаадын оронуудай коммунистическэ хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлөгшэд нүхэд: Венесуэлын коммунистическэ партиин ЦК-гэй генеральна секретарь — Хесус Фария, Даниин коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ — Кнуд Есперсен, Нидерландын коммунистическэ партиин ЦК-гэй генеральна секретарь — Пауль де Гроот, Колумбийн коммунистическэ партиин ЦК-гэй политическэ секретарь — Хильберто Виейра, Австралийн коммунистическэ партиин генеральна секретарь — Лоренс Шарки, Ливанай коммунистическэ партиин ЦК-гэй секретарь — Никола Шауи гэгшэд съездые амаршалаа.

Удаань КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоо, Совет-

скэ Союзай Коммунистическэ партиин Программын проектые, КПСС-эй Центральна Шалгалтын Комиссин тоосоо съезд саашань хэлсэжэ ороо. Нүхэд: С. Орджоникидзын нэрэмжэтэ Балтийн заводой судна хабсаргагша (Ленинградтай парторганизаци) В. А. Смирнов, Молдавын компартиин ЦК-гэй нэгдэх секретарь И. И. Бодюл, Уралмашзаводой директор (Свердловской парторганизаци) В. В. Кротов, КПСС-эй Башкирийн обкомой нэгдэх секретарь З. Н. Нуриев, «Чистяков-вантрайт» трестын Лутугинай нэрэмжэтэ шахтын малтагшадтай бригадир (Сталинска парторганизаци) А. А. Кольчик, 1896 онхоо партиин гэшүүн Ф. Н. Петров (Москва городской парторганизаци) заседани дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

Гадаадын оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлөгшэд нүхэд: Цейлоной коммунистическэ партиин ЦК-гэй генеральна секретарь Питер Кейнеман, Мароккын коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгдэх секретарь

Али Ята, Мексикийн коммунистическэ партиин нэгдэх секретарь Мартинес Вердуго, Кипрын ажалша арадай прогресс партиин генеральна секретарь Экекиас Папаиоанну, Эброй коммунистическэ партиин ЦК-гэй генеральна секретарь Педро Саад, Иранай арадай партиин ЦК-гэй нэгдэх секретарь Реза Радманеш гэгшэд, делегадууд болон айлшадта халуунаар угтагдан, үдэшин заседани дээрэ үгэ хэлсэжэ амаршалаа.

КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоо, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Программын проектые, КПСС-эй Центральна Шалгалтын комиссин тоосоо элидхэлсэжэ саашань хэлсээ. Нүхэд: РСФСР-эй Педагогическа наука академийн президент Н. А. Каиров, СССР-эй Гадны хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, «Правда» газетын редактор П. А. Сатюков гэгшэд заседани дээрэ үгэ хэлсээ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН XXII СЪЕЗД

Октябрийн 25-най үглөөнэй заседани

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд Кремль соо наймадахи үдэртөө хүдэлмэрилжэ байна. Октябрийн 25-най үглөөнэй заседани эхилжэ, Литвагай компартиин Центральна Комитедэй нэгдэх секретарь нүхэр А. Ю. Снечук түрүүлэгшээр хуугаа. Аха дүү коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлөгшэд үгэ хэлсэжэ ороһон байна.

Венесуэлын компартиин Центральна Комитедэй генеральна секретарь нүхэр Хесус Фария, Даниин коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ нүхэр Кнуд Есперсен, Нидерландын коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй генеральна секретарь Пауль де Гроот, Колумбийн компартиин Центральна Комитедэй политическэ секретарь нүхэр Хильберто Виейра, Австралийн коммунистическэ партиин генеральна секретарь нүхэр Лоренс Шарки, Ливанай коммунистическэ партиин ЦК-гэй секретарь Никола Шауи гэгшэд Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съездые амаршалаа.

Удаань КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоо, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Программын проектые, КПСС-эй Центральна Шалгалтын Комиссин тоосоо съезд саашань зүбшэн хэлсэжэ ороо.

Намда, жирийн коммунист, КПСС-эй түүхэтэ XXII съездын хүдэлмэрилжэ хабаадалсаха ехэ зол хуби тудабга гэжэ С. Орджоникидзын нэрэмжэтэ Балтийн заводой судна хабсаргагша нүхэр В. А. Смирнов мэдүүлээ. Ингэжэ заводой парторганизациин, бүхы ажалшад-балтийцуудай зүгһөө ехэ этгэлд найдабари үзүүлэгдэһэн байна.

КПСС-эй шэнэ Программын проектые — манай үгэ сагай эгээн эхээр сэдхэл хүдэлгэмэ документые Ленинградтай хид угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр

угтаа. Энэ асари ехэ программа дүүргэгдэх гэжэ Ленинэй алдарты заводой хүдэлмэришэд бүхы совет хүнүүд шэнги батаар этгэнэ. Манай партиин Программын бэлдүүлгэдэ шэн зоригтойгоор хабаадалсаха гэжэ манай эгээн лэ ехэ зол жаргал, эгээн лэ хүндэтэй уялга гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Долоон жэлэй эхилхэнхээ хойшонхи мянган үдэрэй турша соо ленинградтай хид хэдэн арбаад эрхим найн судануудые, тэрэ тоодо «Ленин» гэжэ атомна ледоколые, «Андрей Захаров» гэжэ урлан ябадаг заганаанай консервын заводы болон бусадые бүтээжэ гаргаа.

Өөрынгөө предприятидахи техникческэ дэбжэлтэ тухай, табан жэлэй турша соо ажалдай бүтээсые дээшлүүлхэ талаар долоон жэлэй даалгабарине дүүргэхын түлөө мурьсөө Ленинградтай бусад заводой хидтай хамта балтийцуудай үүсхэн тухай үгэ хэлсэжэ саашань хөөрөө.

Техникын хүгжэхэтэй, үйлдэбрийн нарийжуулан найжаруулагдахатай хамта манайда хүнүүднэй ехээр ургаа гэжэ мэдэрхэдэ угаа ехээр баясамаар байна гэжэ В. А. Смирнов хэлээ. Мүнөө заводто коммунист ажалдай таби гаран бригада бии болоо, манай хүдэлмэришэдэй 85 процентх коммунист ажалдай түлөө мурьсөөнхэ хабаадалсана. Нүхэр Смирнов өөрынгөө бригадын ажабайдалхаа жэшээнүүдые дурдаа. Эдэ жэшээнүүдид коллективий шэнэ хүнүүдые оролдотойгоор хүмүүжүүлэн ургуулдаг тухай, Программын проект дотор найруулан хэлэгдэһэнэй ёһоор коммунизм байгуулагдай абари заншалай тэдэнэй ажабайдалда хуули ёһон болоһон тухай гэршэлжэ үгэнэ. Орон доторнай хэдэн зуу мянган чимэ бригаданууд бии. Тэдэ бригаданууд бүхэн дотор ябуулагдадаг хүмүүжүүлгын хү-

дэлмэри угаа ехэ аша туһагай байна.

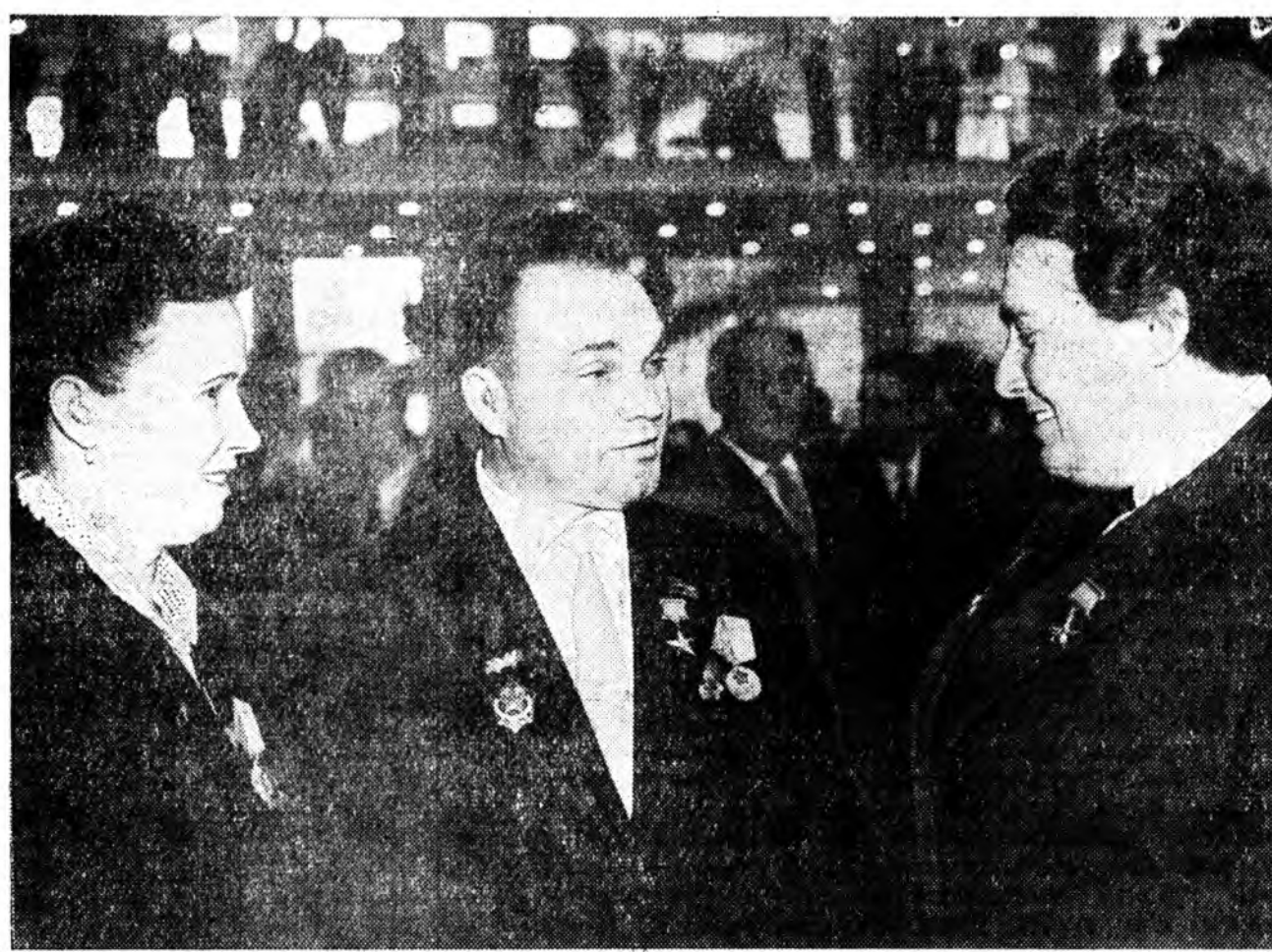
Ажалдай үндэр бүтээсэ туйлахын түлөө тэмсэлэй үедэ тохёолдодог бэрхшээлнүүд тухай тэрэ саашань тогтожо хэлэһэн байна. Тусхайлбал, эдэ бэрхшээлнүүд юун дээрһээ гаранаб гэхэдэ, материально-техническэ хангалга зарим ушарта үйлдэбрийн түсэбүүдтэй тааралдадаггүй, профессионально-техническэ куралсал эмхидхэжэ хүдэлмэришэд-станочникнуудые, гагнууршадые, судна хабсаргагшадые бэлдэххэ хүдэлмэри нүүлэй үедэ үсөөрһэн байна. Үйлдэбрийн ургалтын түсэбтэ тааралдуулан гол шухала мэргэжэлэй хүдэлмэришэдые олоор бэлдэххэ шухала гэжэ В. А. Смирнов заагаа.

Партиин Программа хадаа Ленискэ захяа заабаринн ёһоор манай оронин Н. С. Хрущев түрүүтэй Центральна Комитедэй найдамтайгаар хүтэлжэ ябыхы гэршэлэн харуулна гэжэ нүхэр Смирнов хэлээ. Түрэл Ленискэ партиятаа холодоо нанад нэгдэгдэн байгаабди, байнашбедди гэжэ съездые найдуулые Балтийн заводой судна бүтээгшэд, Ленинградтай хүдэлмэришэд намда даалгалан байна.

КПСС-эй XX съездхээ хойшо арадай ажахын, эрдэм ухаанай, соёл культурын нийтэ-политическэ ажабайдалай, уласхоорондын политикын бүхы халбаринуудта партиин, совет арадай туйлаһан угаа ехэ амжалтанууд тухай социализм Эхэ орондоо ехэ омогорхолтойгоор Молдавын компартиин ЦК-гэй нэгдэх секретарь нүхэр И. И. Бодюл хэлэһэн байна. Өөрынгөө оронтой эзэн байһанаа совет хүнүүд бүрн ехэ омогорхолтойгоор мэдэрдэг болоо, коммунизм байгуулагда ажалшадтай эдэхби, хэсээл хэмжээлэшгүй ехээр ургаа гэжэ үгэ хэлсэжэ онсолон тэмдэглээ.

Можо бологшодой гэмтэ муухай ябуулга тухай шэнэ баримтанууд мүнөө элэрээ, эдэ хара амыа харагшадтай ямар хүндэ хүшэр гэмтэ хэрэг үйлдэһэннэй коммунист бүхэндэ, совет хүн бүхэндэ эли болоо, бидэнэр энэ эшгүүртэ муухай бүлэгтэ хабаадагшадые Уставай ленинскэ эрилтын ёһоор партинаанай гаргаха ёһотойбди. Манай ленинскэ алдарты партияда Молотов, Маленков, Каганович байха ёһогүй гэлэн дуралхалые Молдавын компартиин делегадууд дэмжэнэ гэжэ үгэ хэлсэжэ мэдүүлээ.

Үнэрэгшэ жэлдэ би Албани ошонон байгаа гэжэ нүхэр Бодюл саашань хэлээ. Советскэ Союзһаа, Чехословакияһаа, Польшоһоо, Венгрийһээ болон бусад аха дүү социализм оронуудһаа абтаһан тракторнуудай, автомашинуудай, станогүүд болон бусад түхээрэлгэнүүдэй хаа хаанагүй хэрэглэгдэдэг байһые хараа пэмди. Тиихэдэ эдэ бүгэдэ химда сэтэй зээлээр гү, али минн бэлэг болгон Албаниин арадта үгтэдэг байгаа. Албаниин хүдэлмэришэдтэй хамта социализм оронуудһаа ерһэн мэргэжэлтэдэл предпринимудтань хүдэлдэг байгаа. Албаниин болон совет арадууд фашизмда эсэргүүсэжэ, эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ, шуһаа адхаруулан хайнбарисаагаа улам бэхжүүлэһэн байгаа. Албаниин арадта нагын зүйлнүүд болоһино эдэ бүгэдэ Советскэ Союз тухай хардалга гүрдэлгэнүүд хэгдэ-

Москва. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд. Зураг дээрэ: съездын делегадууд (зүүн гарһаа) — Киевскэ областин заводой аппаратада Социалистическэ Ажалдай Герой В. И. Трухан, Социалистическэ Ажалдай Герой алдарты шахтер Н. Я. Мамай, Агаарай гражданика флотой Олесьин аэропортын кораблин командир Социалистическэ Ажалдай Герой З. Ф. Саломатина гэгшэд байна. ТАСС-эй фотохронико.

жэ, мүнөө доромжолон муушалагдадаг байна. Энэнь тухай бидэнэр абяа аниргүй байжа, Албаниин арадһаа нюужа шадхагүй байнабди. Албаниин ажалдай партиин хүтэлбэрийн алдуу эндүүе занһаа, социалистическэ лагерһаа Албаниин таһарха ябадал гаргуулахгүй гэжэ манай интернационалыа уялга болоһо.

Нүхэр Бодюл саашань ингэжэ хэлээ: зуун жэлэй бэнэ, харин оройдоол хорин жэлэй турша соо советскэ Молдавын хүгжэнгй промышленноститай, томо оньхожоруулагдаһан хүдөө ажахытай, соёл культура ехэтэй республика болоо. Энэ хорин жэлэй дүрбэн жэлэйн дай хэлэгшэ үнэрһэн байна. Молдавануудтай оролдууд, украинцууд, белорусууд, гагазууд, бусад үндэһэ яһанай ажалшад эбтэй эетэйгээр ажаһуужа, ажаллажа байдаг.

Промышленность болон хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ Молдавын туйлаһан амжалтанууд тухай нүхэр Бодюл саашань хэлээ. ЦК-гэй 1953 оной сентябрийн пленумһээ хойшо колхозуудай гол фондууд табга үлүүтэй дахин ургаа, нүүлшын хоёр жэлэй турша соо республикын тосхонуудта 50 мянга шахуу гэр байра баригдаа. Энэ үе соо колхознууд, совхозуудай хүдэлмэришэд 82 мянган гектарта шэнэ сад болон виноградинуудые тариһан байна.

Нүхэр Н. С. Хрущев түрүүтэй Ленискэ ЦК-гэй политическэ хараа шугамые, бодотто ажал-ябуулгые Молдавын коммунистууд, бүхы молдаван арад ехээр байшаана гэжэ нүхэр Бодюл үгынгөө түгэсхэлдэ хэлээ.

Центральна Комитедэйн зохиһон манай партиин Программын проект хадаа мүнөө үгэ сагай марксистско-ленинскэ агуухэ документ болоһо гэжэ «Уралмашзаводой» директор нүхэр В. В. Кротов хэлээ. Программа дотор хараалардаһан угаа ехэ хараа замуудые «Уралмашзаводой» олон түмэн тоотой коллектив угаа ехэ баяр баясхалтайгаар, сэдхэлд үрхөө хүдэлгэн угтаһан байна.

КПСС-эй XXII съездые зар-

лаха тухай шиндхэбэр ажалдай үзэгдөөгүй ехэ эдэхби хэсхэл үүсхээ. Съездые эрхизмээр угтахын түлөө мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрээ. «Уралмашзаводой» коллектив партийна организациингаа хүтэлбэрээр өөрынгөө үмнэ табигдажа байһан зорилгонуудые амжалттайгаар дүүргэнэ. Продукци бүхы дээрһэе гаргалга үнэрэгшэ жэлдэ 1955 онойхитой сасуулбал 57 процентээр нэмээ, ажалдай бүтээсэ 50 гаран процентээр дээшлээ, нөөсэлэгтэ 2,3 үлүүтэй дахин нэмэһэн байна. КПСС-эй XX съездхээ хойшонхи үе соо заводоо, прессей, экскаваторай, шулуу бутаруулан татаглын, доменно, нефть үрэмдэлдэг болон бусад 53 шэнэ түхэлэй түхээрэлгэнүүдые бүтээжэ гаргаа. Бури орё нарын машинууд ухаалан зохиогдожо, бүтээгдэжэ байһай.

Үйлдэбрийн түрүүшүүл, шэнэ юумэ үүсхэгшэд ажалдай бүтээсэ дээшлүүлгээр эрхим үлгэр жэшээ харуулна. Тэдэний нилээд олоһинь 1961 онойнгоо түсэбһөө гадуур продукци бүтээжэ эхилэнхэй, зарим нэгэнийн долоон жэлэйнгээ түсэбһе дүүргэнхэй. Уралан нарийжуулагда, ухаалан зохиогшод табан жэлэй турша соо 26 миллион түхээрлг үлүүтэй гүрэнэй мүнгэ алмаа. Предпринятиин бүхы коллектив коммунист ажалдай заводой нэрэ зэргэ олохын түлөө тэмсэжэ байһай.

Предпринятиин хүдэлмэрийн дутуу дундануудые тэмдэглэхэдэ, нүхэр Кротов ингэжэ хэлээ. Эдэ дутуунуудай эгээн сэхэнүүднэ гэхэдэ, продукци жэгдэ бэшээр бүтээн гаргагдана, зарим захилнуудые дүүргэхэ болзор сахигданагүй. Зарим машинуудай хубинууд үшөөл шааар муутайгаар гаргагдана, үйлдэбрийн арга боломжонуд хүсэдөөр элирүүлэгдэжэ, хэрэглэгдэнэгүй.

Түсэблэгдэ, материалнууд болон техникээр хангалдаа горьтой дутуу дундануудай бии байһан дээрһээ промышленности болон барилгые хүтэлбэрилгэ шэнэдхэн байгуулгын найн тала, арга боломжонууд хүсэдөөр хэрэглэг-

дэнгүй гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ. Дүрбэ-табан жэлэй турша соо гол шухала түхээрэлгэнүүдые бүтээжэ гаргаха түсэб зохиожо үгхынь РСФСР-эй, СССР-эй госплануудһаа завод удаан саг соо хүдэжэ байдаг. Олон шага дамжадаг дээрһээ материалнууд болон техникээр хангалдаа бэрхшээл тохёолдоно. Материальна арга боломжонуудһаа нэгэн газарта элсүүлжэ, арадай ажахыда эгээн лэ зүбөөр хэрэглэхын тулада томо промышленна центрүүдтэ район хоорондын хангалгын томо тусхай базануудые байгуулбал таарамжатай.

Үйлдэбрийн саг үргэлжэ түсэблэгэ байха асуудалда тогтохоодо, үйлдэбрийн тусхай мэргэжэлдэ оруулха, хамжажа ажалладаг болгохо ябадалай угаа ехэ арга боломжонуудые хэрэглэхэ шуудла байһан тухай нүхэр Кротов онсолон тэмдэглээ. «Уралмашзаводые» шэнэдхэн байгуулха хэмжээ-ябуулганууд тухай хөөрөө. «Машина бүтээгшэдэй үдэр» бии болгохы тэрэ дуралхаа.

Парти, правительствен табан зорилгонуудые амжалттайгаар дүүргэхын тулада «Уралмашзаводой» коллектив бүхы юумэ хэхэ гэжэ үгэ хэлэгшэ түгэсхэлдөө съездые найдуулан байна.

Партиин Башкирийн обкомой нэгдэх секретарь нүхэр З. Н. Нуриев удаан үгэ хэлээ. XX съездхээ хойшонхи үе соо коммунист байгуулалтын бүхы халбаринуудта туйлагдаһан угаа ехэ амжалтанууд хадаа сусаргагүй ленинц нүхэр Н. С. Хрущев түрүүтэй партиин Центральна Комитедэй генеральна хараа шугамы, бодото ажал-ябуулгын зүб байһые арасагүйгөөр гэршэлэн харуулха үгэнэ.

Мүн эдэ амжалтанууд хадаа партиин Центральна Комитедээр элирүүлэгдээд, парти болон совет арадаар наман хаягдаһан, өөдгүй тулуйр шаара шабаруунуудта, можо бологшодто зүрүю гэмнэлгын акт боложо үгэлсэнэ. Партияда харша Молотовой, Маленковой, Кагановичын, Булганинай, Ворошиловой,

Сабуровой, Первухинай, пилевэй бүлэгэй можо байгуулга хэһынь манай парти, бүхы совет арад ехээр шоо шобто харан байшаагаа. Партияда харшай гол удамаршад Маленков, Маленковиче, Каганович партиин зэргэһээ гаргаха хай съездын делегадууд радхалые Башкирийн партина организациин делегаслээр дэмжэнэ гэжэ Нуриев мэдүүлээ.

КПСС-эй шэнэ Программа болон Уставай проекты Башкирийн ажалшад угтаа баясхалантайгаар гэжэ нүхэр Нуриев тэмдэглээ. Эдэ түүхэтэ докумен ехээр найшаагдаа, ал угаа ехэ дэбжэлтэ болоо, мунимз байгуулха асар Программын бэлдүүлхэ үгэ бүхы хүсэ шадалаа зориха хүсэл эрмэлзэлгэ бай Ажахын болон соёл курын байгуулалтын бүхы баринуудта шэнэ горьто жалтанууд туйлагдаа. Дэлэй түрүүшын хоёр мун арбан нарын түсэе республикын промышленн үлүүлэн дүүргээ. Промышленна үйлдэбрийн хэмжэе бөөр хараалагдаһанай 38 процентээр нэмэхэ баада, 50 процентээр Ажалдай бүтээсэ 19 процентээр хараалагдаһан 28 процентээр нэмээ, арбаад миллион үлүүтэй ригий продукция түсэбһе дүүр бүтээн гаргагдаа. Дэлэй түсэбөөр хараалаг промышленна үйлдэбрийн хэмжээнэй талаар абайһануудла Башкирийн ажалшад дүүргэхэ, промышленна бэрийн хэмжээнэй талаар лоон жэлые 1964 ондо тх гэжэ З. Н. Нуриев с найдуулаа.

Нефтийн болон химическэ промышленна амжалтанууд тухай нүхэр Нуриев дэлгэрэнгүйгээр тхэлээ. Нефтехимическэ промышленностиин хүгжэлт бүри хэдэн арбаад миллион ороһоо тарья мянган тонно урга тоһо алмаха арга но. Индустрийн бусад баринуудта — машина тээлгэдэ, нүүрһэ малтай гада, хара болон үнгэтэ лургила, барилгын машинуудай промышленна хүнгэн болон эдөө хоомын промышленностьда горьто жалтанууд туйлагдаа.

Шэнэ газар элдүү урда тээ республика 35—45 миллион пүүд худалдадаг байгаа һаа, 80 миллион шахуу пүүд худалдана. Малай тоолоо. Мал ажалдай продукци элбэгээр абтагда худалдагдадаг болоо.

Республикын нефтяныгые бүри түргэнөөр лалгада, уурхайну ашагтайгаар хэрэглэгдэн гүнзэгй үрэмдэлгэ хэлгэдэ, үрэмдэлгые нүхэр бэлдүүлгэдэ, нефть наржуулдаг заводуудай ехэ болгогшодо хамаата хала асуудалуудые үгэ шэ табинан байна.

Партиин XXII съезд биһан зорилгонуудые солотойгоор дүүргэхын Башкирийн коммунист бүхы хуа шадалаа зоргохы нүхэр Нуриев түгэсхэлдэ хэлээ.

Донецк шахтернууд

(Үргэлжэлһе 3-н нурта)

Москва. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд. Зураг дээрэ: заседаниудай болодог зал соо Наада захадань — съездын делегадууд Социалистическэ Ажалдай Геройн нэрэ зэргэдэ хоёр дахин хуртһын авиаконструкторнууд А. И. Микоян (зүүн гарһаа), А. С. Яковлев хуужа байна. ТАСС-эй фотохронико.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ХХII СЪЕЗД

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ХХII съезд. Зураг дээр: заседанинуудай хоолоон заагаридаг үедэ үнэй коммунистууд — 1903 онһоо хойшо партиин гэгшүүн С. И. Баруун гарһаа, 1902 онһоо хойшо партиин гэгшүүн Д. А. Лазуркина съездын делегатуудтай хамта байна.

Минь 2-дохи нүүртэ

«Чистяковантрацит»-ын Лутугинай нэрэмжитин нүүрхэ малгаг бригадир А. А. Кольцадэ хайн мэдээсэл. Тэрэнэй хүтэлбэрилгэдэ съездын хүндэ зориулан абаан уялдуулан дүүргэжэ, жэлэй хойшо съездын үедэ хүртэр Эхэ 8.185 тонно антрацит гадаргуу гүүгэ. Октябрь үдэрэй турша соо 10 тонно нүүрхэ түсэбнөө малтан байна! Хэй зол жаргалтай түлөө, хэйхэй дээрэ эб найрамдалын түлөө элитэ ехэ шэ Никита Сергеевич хэй халуун амаршалгаа мүнөө, эдүүр мэндэ хэсүхэемиин бригадир хамта даалгаа хүнэр Кольчик мэдээсэл.

технике, ажал хүдэлмэрийн түрүү арга хэрэгжүүлгээ хэй бүтээсые саг үргэлжэ үүлхэ, нүүрхэнэй үнэ хямдаруула манай гол зорилго болон шахтар мэдүүлээ. мурсысдэг Николай бригадада бэшгэлээ, энэ бригадада шэнэ хэрэгжэлдэг болоһыен Сергеевич Хрушев хайшаахан байгаа. Ни Сергеевичын энэ бэшгэл бригады мүн лэ зоригтай байна. Бидэнэр нүүрхэмбайн ажалдаа хэрэгжэ шиндээбэл. Учстогто бүхы хүдэлмэри хэдэг хэснэ бригаданууд байдаа.

хэдээ дунда зэргээр малтан абалгы дээшлэ арга олгоһон шахардай энэ гайхамшагтай тухай солото горняк хэйгээр хөөрхөн байгуулгын үнэ хямдаруулашаар 9 нарын турша бригадада 5.700 түхэриг баа. Бригадын гэгшүүд хэрэгжэлдэ хурахае эрх боллоо. Юуб гэхэдэ хүдэлмэрийн бүхэн хэй хүдэлмэри дүүргэжэ байха ёһотой. Энэ үнээр эмхидхэдэг болоннай уламжалан малгадын бүтээдэг хүдэлмэрийн хайжархааа, хэрхэдэй салын хүдэлмэрийн хэй гадна, ажалмэрийн ёһоор хандахон бөөдүүлгэдэнэ, колхоз хүмүүжүүлгэдэнэ. хэйжээгээр трестын нүүдтэ 25 комплексно ажалладаг болоо.

малта харша бүлгэе бундо талаар Никита Сергеевич түрүүдэй лэ. Центральна Комитедэй ажал-ябуулгы Сталинистин коммунистууд, ажаллад нэгэн панал хайшаана гэжэ хүнэр хэй үгынгөө түгээсэлдэ. Партида харша бүлгэ гэрэлтэ ерээдүй — коммунист илалта түгээдэ гаршаа дабалдагдалаа шаруулаа хэдэлгэ байна. Эб найрамдалын бүхэлдэ, бүхы совет хэй байдалы улам хайуулаа зорилготой түрэл коммунистическэ партиин, хэй правительствын долоон гадаадын политик хэйдэнэр ехээр хайшаа-ондо коммунизм

түргэнөөр байгуулхын түлөө тэмсэлдэ шахтернууд бүхы хүсэ шадалаа зориулха гэжэ хүнэр Кольчик бригадынгаа зүгһөө КПСС-эй ХХII съездые найдуулаа. Зал соо нэрвемэ алыга ташалган болоо. Большевикудэй ленинскэ гвардин үнэй түлөөлөгшү, 1896 онһоо партиин гэгшүүн, профессор, Социалистическэ Ажалай Герой хүнэр Ф. Н. Петровы съезддэ хабаадагшад хүд дээрэ болон зогсого амаршалаа. Нүүрхэ Петров Лениней хүтэлбэрээр манай партине байгуулсашадай революционн хүдэлөөндэ хабаадагшад нэгэн юм. Тэрэ гурбан революциин гал дүлэн соогур уяжа гараад, залуу Совет гуриние байгуулалсаан юм. Лениней заабаринуудай бөлүүлэгдэжэ байхы харахадаа, элитэ ехэ ленинц Никита Сергеевич Хрушев түрүүдэй Центральна Комитедэй бүхы партине болон арады коммунистическэ обществын замаар шадалаа раар хүтэлжэ ябахыне харахадаа үнэй большевикуд угаа ехээр баясанабди гэжэ тэрэ хэлээ.

Партиина болон гүрэнэй ажабайдала ленинскэ ёһо гуримы хэрэгжэ талаар манай Центральна Комитедэй хэй ажал-ябуулгы ХХII съезд тусгаар ехэ ханала ханангаар хайшааха гэжэ би этигэнэб гэжэ Ф. Н. Петров хэлээ. Ганса нэгэн хүндэ шүтэн хүдэлжэ абадалы Центральна Комитедэй зоримгойгоор элишлэн зайсуулан тухай, партида харша бүлгээй зүгһөө ганса нэгэн хүндэ шүтэхэ ябадал хэрэгжэ нүдэлгын гаргадаг байһан тухай тэрэ саашан хэлээ.

Центральна Комитедэй ленинскэ политическэ хараа шэглэлы, манай партиин ХХ, ХХII съездын хоорондохи үе соо хэй ажал-ябуулгынь хайшаагаад, нүүрхэ Петров шэнэ Программын проектын удхашанар тухай саашан дэлгэрэнгүйгээр хэлээ. Ф. Н. Петров үгынгөө түгээсэлдэ нигээжэ хэлээ. Манай партиин, манай арадай аша туһада, коммунизмын аша туһада хүдэлхын тулада олон удаа жэлдэ ажаһууа дуран хүрэнэ! Мүнөө үеын хүнүүд коммунизмын үедэ ажаһууа гэжэ парти тангаригын сонсохоно! гэгэн үгүнүүдээр партиин Программын проект түгээсэлэн байна. Энэ хадаа Лениней партиин тангариг, коммунист бүхэнэй тангариг болоно гэжэ. Энэ тангаригтаа үнэн сэхэ байл!

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко эндэр дээрэ гараба. Нүүрхэ Никита Сергеевич Хрушевэй элидхэлнүүды съездын делегатууд баяр омогорхолтойгоор шагнаба гэжэ А. А. Громыко үгээ эхилээ. Манай ороной дабажа гараһан зам гүнзэгыгөөр шэнжэлэн харуулаа, коммунизм тээшэ совет арадай дабажа агууехэ харгы зам тэдэ элидхэлнүүд дотор, мүн Программын проект соо тодорхойлогдоо.

Он жэлэй үнгэрхэ бүри партиин ХХII съездын бүхэлдэ хэй-түүхэтэ удхашанар улам улам тодорон харагдаха. Импералистическэ лагериин политикаа Советскэ Союзай гадаадын политикын аргагүй булюу байһанинь, мүнөө үедэ хэзээ хэзээнэйхнээ тодоор харагдана гэжэ нү-

хэр Громыко мэдүүлбэ. КПСС-эй ХХ съездын түүхэтэ шиндхээрнүүд соо ленинскэ гол хараа шугамнай заагдана байна. Мүнөө үедэ уласхоорондын үндэнэн шухала асуудалнуудаар бээ абани 40 гаран гүрэнүүд манай хараа шугамтай тааруу политик ябуулаа. Тэдэнэр эб найрамдал тогтоохо, амгалан ёһоор зэргэ оршон байха хүсэлтэй. Өһөдүгөө үзэл бодлоор тал ондоомы наа, Москва — Ленин — Хрушев гэгэн үгүнүүды дэлхэйн хүн зон ехээр хүндэлжэ хэлэнэ. Юуб гэхэдэ тэдэнэр эб найрамдал тогтоохо хүсэлтэй байна.

Арадуудта сэхэ хабаатай, тон шухала асуудалнууды Советскэ Союз табина бшуу. Иймэ шухалын шухала асуудалнуудай табигдахада ганса манай ханинар бэшэ, мүн капиталис можын олохон ажал-ябуулгашад гайхана, һонирхон гээд нүүрхэ Громыко хэлбэ. Советскэ правительствын гадаадын политик яахадаа хаа хаанагүй дэмжэгдэнэб гэжэ тэдэ ажал-ябуулгашад асуудлаа. Зүгөөр энэ тинмэше гайхалтай юмэн байхагүй. Советскэ правительство хадаа эб найрамдалта үнэн сэхээр хандада. Үнэн зүб юумые сэхэ руун хэлээдэг, тэрэни хамгаалдаг байна. Хэлсэлнүүды хэхэдэ нүүгөө талынгаа хүсэл бодолнуудые шадамараар хараадаа абадаг. Иймэл хадаа Советскэ Союз уласхоорондын хэрэгүүдтэ амжалта туйлана гэжэ.

Советскэ правительствы толгойлогшо нүүрхэ Никита Сергеевич Хрушев Америкийн Холбоото Штадуудай президент Кеннедидэй Венэдэ уулзажэ хөөрөөдөг һэн. Тэндэ дэлхэйн хоёр можын түлөөлөгшүд уулзаһан, өһөд өһөдүгөө хараа бодолнууды хэлсэлэн байха юм. Совет гүрэнэй, бүхы социалистическэ лагериин хараа бодолы Никита Сергеевич Хрушев тэндэ сэхэ шууд, тон шадамараар үмөөрэн хамгаалһан байна. Зүгөөр уласхоорондын байдал шахардуу шана, тогтууриггүй байһаар гэжэ нүүрхэ Громыко тэмдэглэбэ. Советскэ Союз болбол дэлхэйн агууехэ, Европодохи агууехэ гүрэн байна. Тинмэһэ Европын арадуудай хүсэл эрмэлзгэтэй манай хараа бодол таарна. Гэхэ зуура, Европын эгээл түб дунда Германиин милитаризм үндэлжэ байна бшуу. Энэ милитаризм дэлхэйн хоёр даие эхилһэн түүхэтэй. Эгээл тинмэ болохолооро Европодо аюулгүй байдал тогтоохын түлөө манай партиин Центральна Комитет, Советскэ правительство гол анхараала табидга. Германитай эбэй договор баталха, тингэжэ Баруун Германида нэртэгдэжэ байһан милитаризмын амьё татаха асуудал Советскэ правительство табина.

Харюугаа абахын зорилгоор боннынхид шэнэ дай үүсхэхэ хүсэлтэй. Тэрэнээ байайшые нуюухаа болонхой. Хэрбээ Советскэ Союз, тэрэнэй нүүхэдүүдтэ Баруун Германиин дай жүрөөдгшэдэй довтолон ороо гэжэ наань, Баруун Германиин газар дээрэ дай үүсхэхэ шээшье, сэрэгэй машинануудайшые үлэгдэл, бутархайнууды хамжаа хаяха хүн үлэхэгүй зэргэтэй гэжэ А. А. Громыко мэдүүлбэ.

Германиин хоёр гүрэнтэй эбэй договор баталха хэн-дэшые муу юмэн хэгдэхэгүй, хэншые үлэмжэ хайн байдалтай болохогүй. Уридшалан зүбшэгдэнэн үндэнэ нуури дээр Германитай эбэй договор баталгдажа, Советскэ Союз олон бусад ороонуудтай хамта Германиин Демократическа Республикай эбэй договор баталха гээд нүүрхэ Громыко үргэлжэлүүлбэ.

Европын ехэ гүрэнүүдтэй харилсаа холбоогоо хайжаруулаха, хүгжөөхэ хэрэгтэ манай орон ехэ анхараал табидга, табижашье байна. Харин тинхэдэ дэлхэйн агууехэ хоёр гүрэнүүдтэй Советскэ Союз Америкийн Холбоото Штадууд хоёрой хоорондохи харилсаануудта тусгаар анхараал табигдана гэжэ. Хэрбээ эдэ хоёр агууехэ гүрэнүүд өһөдүгөө хүсэл оролдогы нэгдүүлэн, эб найрамдал тогтоохоор шиндэ наань, хэншые шэнэ дай эхилхэ хэдэлгэ гаргахгүй байгаа бэшэ гү? Хэншые нимэ хэдэлгэ гаргахгүй. Дэлхэй дээрэ тинмэ хэдэлгэ гаргахы хүсэлэн байхагүй.

Мүнөө үедэ Америкийн Холбоото Штадуудта демократическэ парти засаг түрэ барина. Президент Кеннеди энэ партиин түлөөлөгшэ байгаа. Рузвельт хадаа мүн лэ демократическэ партиин түлөөлөгшэ һэн. Энэ демократическэ парти Рузвельтын нэрэтэй нягта холбоотой байһан гэжэ. Тинмэһэ совет, американска харилсаанууды хүгжөөхэ хэрэгтэ тэрэ агууехэ американскай баримталдаг хараа бодолы хэрэгжээд хүнгэн байха ёһотой. Хэрбээ нигэжэ уласхоорондын байдалай хайжараа наань, Америкийнше арад баярлаха һэн. Иигээ бүхы бусад арадууды ханаагаа амарха байгаа бшуу.

Холбоото Штадуудай гүрэнэй секретарь госпдин Расктай хайшаг хөөрөөдөг һэмдэ гэжэ СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр нүүрхэ Громыко үгээ үргэлжэлүүлбэ. «Дэлхэйн ехэ хөмөрлөл, эблэрэлэй үедэ түрүүлгшээр байһан боложо түүхэдэ орохо Хрушев Кеннеди хоёр хүсэлгүй гээд бидэнэр булта ойлгонобди. Тинмэһэ Советскэ Союзлашье, Америкийн Холбоото Штадуудташы дэлхэй дээрэ аюулгүй байдал тогтоохо асуудал адилл хабаатай. Эдэ хоёр дэлхэйн эгээ ехэ гүрэнүүд байна ха юм» гэжэ госпдин Раск тинхэдэ хэлһэн байна.

Энэмнай хайн, бодото байдалы хараада абажа хэлһэн ушар болоно. Тинхэдэнэ бидэнэр мүн лэ харюу үгөө һэмдэ гэжэ нүүрхэ Громыко тэмдэглэбэ. «Советскэ Союз Холбоото Штадууд хоёртой тааруугаар дэлхэйн хоёрдохой дайны үлэгдэлнүүдые усаджа, энэ асуудалһаа эш үндэнэтэй бусад хэрэгүүды бүүтэхэ тээшэн шиндхээ наа, эб найрамдалай, манай гүрэнүүдтэй хоорондохи харилсаанууды хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ хубита оруулагдаха байгаа» гэжэ госпдин Раска харюусгадһан юм.

Капиталистическэ можо хоёртой хоорондохи арсалдаата асуудалнууд энхэ амгалан ёһоор мурсысэхэ, зэргэ оршон байха сагта шиндхэгдэхэ ааб-шэ гээд этигһэнэ нүүрхэ Громыко мэдүүлбэ. Эб найрамдалай энэ политика Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин шэнэ Программын проект дотор харуулагданхай гэжэ нүүрхэ Громыко үргэлжэлүүлбэ.

Партиин ХХII съезд дээрэ бидэнэр коммунизмын, эб найрамдалай Программа баталан абажа байнабди гээд нүүрхэ Громыко мэдүүлбэ. Энэ агууехэ Программы бөөдүүлхын түлөө манай парти, бүхы арад хүсэ шадалаа гамнахагүй гэжэ нүүрхэ Громыко үгынгөө түгээсэлдэ хэлбэ.

Удаалуулан «Правда» газетын главна редактор П. А. Сатюков үгэ абаа. Манай ленинскэ Центральна Комитедэй гайхамшагта ажал-ябуулгы, Коммунистическэ партиин шэнэ Программын проекты Советскэ Союзай арба миллион тоотой Коммунистическэ парти бүримүнэн мүнөө дэмжэнэ гэжэ нүүрхэ Сатюков үгээ эхилбэ.

Программа дотор марксизм-ленинизм саашааа хүгжөөдөг. Тинмэһэ аха дүү коммунистическэ, хүдэлмэрийн партиин түлөөлөгшэд, дэлхэйн бүхы ороонуудта социализмын түлөө тэмсэгшэд дэмжэн хайшаана гээд оратор үргэлжэлүүлэн.

Партиин ХХ съезд дээрэ абтаһан ленинскэ гол хараа шугам партииннай, оронойнай ажабайдала мандан дэдгэрэ

гэжэ нүүрхэ Сатюков мэдүүлбэ. Молотовой, Кагановичын, Маленковой, Булганинай, Ворошиловой, Первухинай, Сабуровой, мүн тэдэндэ нүүлдэ хабаадаһан Шениловэй бүлгэдэ үзэл сурталышые, эмхидхэлэшые талаар бута сохигдоо гээд оратор хэлһэн байна. Энэ бүлгэдэлдэ хабаадагшад ХХ съезд дээрэ абтаһан хараа шугамы хубилгаха, партине Лениней зааһан харгы замһаа хадууруулаха, ганса нэгэн хүнүүдтэ шүтэн хүгдэхэ гуримууды урдынхяаран үлөөхэ зорилго табһан байна. Партида эсэргүү бүлгэлдэ хабаадагшад олон жэлэй тур-

Октябрьн 25-най үдэшин заседани

Октябрьн 25-най үдэшин заседанида Латвийн Коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь А. Я. Пельше түрүүлгшээр хууба. Аха дүү коммунистическэ болон хүдэлмэрийн партинуудай түлөөлөгшэд съезддэ амаршалгын үгүнүүды хэлбэ.

Цейлоной коммунистическэ партиин ЦК-гэй генеральна секретарь нүүрхэ Питер Кейнеманда үгэ үгтэбэ. КПСС-эй түүхэтэ ХХ съездын нүүлээр туйлагдаһан тон ехэ амжалтануудаар КПСС болон совет арады амаршалха зуура, ХХII съездын уласхоорондын коммунист хүдэлөөндэ тон ехэ удха шанартай байһанин тэмдэглэбэ. Саашан үгэ хэлэхэдэ нүүрхэ Питер Кейнеман КПСС-эй шэнэ Программы марксизм-ленинизмын зоһон байгуулхы элитэ документ гэжэ нэрлээ. Энэ Программа уласхоорондын коммунист хүдэлөөнэй идеологишэ болон политическэ хүсэ ехэтэй шэнэ зэбсэг боложо үгэнэ.

Мароккын коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгдэхэ секретарь нүүрхэ Али Ята оронойнгоо патриотууд, демократууд болон түрүү үзэлтэй ажал-ябуулгашад үмэнһөө КПСС-эй ХХII съездые амаршалаад, Советскэ Союзай бүхы арадуудта аха дүүгэй калуун баяр хүргэбэ.

Таанад, Советскэ Союзай ажалшад өһөдүгөө социализм байгуулаад, дэлхэй дээрэ сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлэй улам үргэдэхэ арга боломжо би болгоот. Тэрэнэй ашаар колониальна ороноудай ажалшад империализмын дарлалтаһаа эрид шууд сүлөөржэ байна. Танай агууехэ орон гээдэнги ороноудта экономическэ ехэ туһаламжа хүргэнэ.

Бидэнэр өһөдүгөө эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ ехээн амжалта туйлажа байнабди. Наяхан Франциин сэрэгүүды түрэл оронойнгоо газар дайдаһаа намжа шадаабди. Гэбэшые тэмсэл үшөө үргэлжлэһөөр. Юуб гэхэдэ Америкийн сэрэгүүдтэй базанууд манай газар дээрэ үшөөл би байһаар. Испани болон Франциин эзэмдэл байһан район, городууды сүлөөлхэ ёһотойбди.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин съездын СССР-эй коммунистуудай, мүн дэлхэйн бүхы коммунистуудай обществы шэнэлхын хубилгахын түлөө, ерээдүй хайн хайхан ажабайдал байгуулхын түлөө тэмсэлэй шула ехэ сагуул болоно, — гэжэ Мексикын компартиин ЦК-гэй секретарь нүүрхэ Мартинес Вердуга хэлбэ. Эдэ съезд нүүд марксистско-ленинскэ бу-

шада ганса нэгэн хүндэ шүтэн хүгдэхэ гуримы усадхагда эсэргүүсэһэн байха юм. Энээн тухай нүүрхэ Сатюков эбүүрхэжэ хэлбэ. Хуули гуримууды ебдэнэнэ, коммунистууды, совет хүнүүды олоор түрмэдэ хааһанаа балаалхаа хэдэлгэ, энэ гэмэйнгээ түлөө харюусахаа айдга байгаа бшуу. Тинмэһэ КПСС-эй Центральна Комитедэй хараалһан хэмжээ-ябуулганууды партида эсэргүү бүлгэлдэ хабаадагшад буруушаадаг байгаа.

Партиин хэблэлы хүтэлбэрилгөөр КПСС-эй Центральна Комитедэй хэнэн ехэ хүдэлмэ-

ри тухай нүүрхэ Сатюков тогтожо хэлбэ. Ленин шэнгээр партиин хэрэгтэ хандаха, партида алба хэхэ гэшэ манай дээдын ёһо гурим гэжэ советскэ журналистууд, манай хэблэлэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд тоолоно. Коммунизмын хэрэгтэй түлөө тэмсэлдэ манай ленинскэ партиин үнэн туһамаршад байха агууехэ нэрээ саашааашье харуулхын түлөө советскэ журналистууд, хэблэлэйнэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд хүсэ шадалаа элсүүлхэ гэжэ «Правда» газетын главна редактор П. А. Сатюков үгынгөө түгээсэлдэ мэдүүлбэ.

Октябрьн 25-най үдэшин заседани

хы партинууды өһөдүгөөр хуудэһын дүй дүршлөөр баяжуулан хургана.

Кубада болоһон революциин илалта Латвийн Америкийн гүрэнүүдтэ национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй эхи заха болоо гэжэ оратор тэмдэглэбэ. Кубын революцие хайшаан дэмжэхэдэ, Советскэ Союз Латвийн Америкийн бүхы арадуудай национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлэе хамгаалсана гэжэ. Мүнөө империализм дэлхэйн шэнэ дай хүжөөхын түлөө ехэ оролдоло гаргана. Советскэ Союзда коммунистическэ обществын байгуулагдажа эхилдэ байһан энэ үедэ дайнда эсэргүү уласхоорондын фронт үргэдэхэ тон шулаа. Эгээл энэ үедэ уласхоорондын коммунистическэ хүдэлөөнэй нэгдэлые бүри бхижуулхын түлөө оролдохо ёһотойбди. Энэ нэгдэлые хулаадаха хэрэгтэ зориулагдаһан ямаршые хэрэг хүдэлмэрийн ангиин дайсадта туһа хүргэжэ бшуу. Тинмэһэ Албаниин ажалай партиин хүтэлбэрилэгшэды зүб харгыда бусажа орохы, хүдэлмэрийн ангиин хүдэлөөндэ үнэн сэхэ байхы уриалһабди.

Кипрын арадай ажалай партиин генеральна секретарь нүүрхэ Эзекиас Папаиоанну амаршалгын үгэ хэлбэ. Манай парти болон Кипрын ажалшад КПСС-эй Программын проектэй һонирхон танилсажа, бүхы арадуудай эб найрамдалай, демократийн, эрхэ сүлөөгэй, социализм болон коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ илагдашагүй хүсэтэй зэбсэг гэжэ тэрэни тоолоно. Колониальна дарлалтын зоболон олон жэлдэ эдлэлһэн Кипрын ажалша хүнүүд Советскэ Союзые, социалистическэ бүхы ороноуды өһөдүгөө үнэн сэхэ ханинар гэжэ хайн мэдэнэ.

Нүүрхэ Папаиоанну Албаниин ажалай партиин хүтэлбэрилэгшэды буруушаан шүүмжэлһэнэйнгээ нүүлээр совет арадай коммунизм үргэн далайсайтайгаар байгуулжа эхилһэн тухай тогтоо.

Эквадорой коммунистическэ партиин генеральна секретарь нүүрхэ Педро Саала КПСС-эй Программы түүхын гайхамшагта документ болоно гэжэ тэмдэглэбэ. Баатар совет арад хүн түрэлтэнэй түүхэдэ үзэгдөөгүй зол жаргалта байдал хамгааа түрүүн байгуулжа эхилэ. Дайнай аюулы сарахын, адли бэшэ байгуулаатай гүрэнүүдтэй зэргэ оршон байхын, буу зэбсэг бүтэдэнгээ тээрээ, гүйсэдөөр хураахын, эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байһан арадууд Советскэ Союз тээшэ этигэл найдабаритайгаар хараа. КПСС-эй

Нүүрхэ Папаиоанну Албаниин ажалай партиин хүтэлбэрилэгшэды буруушаан шүүмжэлһэнэйнгээ нүүлээр совет арадай коммунизм үргэн далайсайтайгаар байгуулжа эхилһэн тухай тогтоо.

Эквадорой коммунистическэ партиин генеральна секретарь нүүрхэ Педро Саала КПСС-эй Программы түүхын гайхамшагта документ болоно гэжэ тэмдэглэбэ. Баатар совет арад хүн түрэлтэнэй түүхэдэ үзэгдөөгүй зол жаргалта байдал хамгааа түрүүн байгуулжа эхилэ. Дайнай аюулы сарахын, адли бэшэ байгуулаатай гүрэнүүдтэй зэргэ оршон байхын, буу зэбсэг бүтэдэнгээ тээрээ, гүйсэдөөр хураахын, эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байһан арадууд Советскэ Союз тээшэ этигэл найдабаритайгаар хараа. КПСС-эй

Нүүрхэ Папаиоанну Албаниин ажалай партиин хүтэлбэрилэгшэды буруушаан шүүмжэлһэнэйнгээ нүүлээр совет арадай коммунизм үргэн далайсайтайгаар байгуулжа эхилһэн тухай тогтоо.

Москва, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ХХII съезд. Зураг дээр: забарлалтын үедэ Белоруссин ССР-эй делегатууд Испаниин коммунистическэ партиин түрүүлгшэ нүүрхэ Дорлес Ибаруритай хөөрөлдөжэ байна. ТАСС-эй фотохронико.

МОНГОЛ ЗҮЖЭГШЭД—НҮХЭДЭЙМНАЙ МОРДОХО ДЭЭРЭЭ ХӨӨРЭНЭНИЙНЬ...

Г. ГОМБОСУРЭН,
МНР-эй габыята артист

Энэ үнэгэрэн хорьд хоньгой турша дотор эхэлсэн юмээ үзэгдэж. 1933-д гү, али Мухаршээрэй аймагт холхоздоошье айшаланг ошоод, маанада айтхарт шухала хэрэгтэй зүйлнүүд оломо абаа. Тэд саягай богонихон тула хайн хайхан юмз бүгдэнь оборхо аргагүй, харин амталад лз үнэгэр-шоолди даа.

Бурят зүмжэгшэд манайд айлшалан ошоодо гү, али тэдэнд гүйсэдхэн зүйлнүүд радиогоор дамжуулхдаа, эхлэ хайн ойлгодог гэж шэвди. Зүгээр бидэндээ эрмэс наадахаа, ойгохо юм гү гэж ханаагаа зобогшо бэлэйд. Харин үнэн дээрээ бурят харагшад маанадай зүмжүүдье яһаа хайнаар ойлгоо.

Ажал хүдэлмэрин, соёлойшье талаар дүй дүршлэе саашааа улам үргэнээр андалан абалсаа, бэе бэвэнгээ амналтые шудалалсама байа гэхэ байна.

Монголой театр өөрын уг үндэһэн заншалта зүйлнүүдээр угаа баян юм. Хүжжэмтэ-драмын театр 1929 ондо Улаан Баатар хотодо Сүхэ-Баатарай нэрэмжэтэй театр-клуб байгуулагданһаа эхилэн тогтоһон түүхэтэй.

Тэрэнэй мүнөө үедэ табидар зүжэгүүдье хаража үзэхэд, ехэ олон янзын байха юм. «Ара Хангайн алаг дэгэлтэ», «Губинин хүүхэн Гүндэгма», «Харанхы засаг», Д. Намдагай зохёһон «Нүрэг шоно», «Тэмсэл», «Шарай голой гурбан хаан», «Шэнэ зам», Э. Оюунай «Аха дүүнэр», Ч. Чимидэй «Босгон дээр» А. Ванганай «Эмшэнэр» болон бусад олон зүжэгүүдье дурсагдаһан театр тон амжалттайгаар харуулһан байна. Эдэ зүжэгүүд дотор монгол арад түмэнэй түүхэ, ажал-байдал элэрхэйлгэдхэнэ гадна үндэһэн уг заншалай, үлгэр домогой зүйлнүүд нилээд шадамараар хэрэглэгдэһэн байха юм.

Гадна бүхэдэлхэйн классикын зохёолнууд, жэшээнь Лопеде-Вегей «Фуэнтэ Овехуна», Гольдониин болон Мольерэй комединүүд, В. Шекспирэй трагединүүд, А. Островскиин, А. Чеховэй драмнууд, совет зохёолшодой зүжэгүүдье табина.

Абьяас бэлгээрээ арад түмэнэй хайра талархал хүлээн абаһан зүжэгшэд нэрлэгдэхэ театрт нилээд олон. МНР-эй арадай артистар О. Дашдэлэг, Д. Ичинхорло, Н. Цэгмэд, З. Цэндэхүү, МНР-эй габыята артистар Д. Бато-

чир, Ч. Долгосурэн, А. Цэгмэдэндэ болон бусад нүхэд уран хурса образ байгуулх талаараа онсо шалгаржа монгол театрын түүхы баяжуулһаар.

Тэршэлэн Д. Намдак, Л. Ванган болон бусад режиссернууд, уран зураашад Л. Гава, Л. Намхайсүрэн гэгшэд сэгнэшгүй ехэ үүргэ дүүргэһэн.

Театрын дэргэдэ оперо, балетэй бүлэг бии юм. Тэдэнэр Б. Дамдинсүрэнэй «Ушартай гурбан толгой» гэжэ дуун-зүжэг, мүнөө үеын ажабайдал элэрхэйлхэн С. Гончигсүмлагай «Үнэн», Б. Дамдинсүрэнэй «Жаргалай зам» гэхэ зэргын шэнэ оперонууды ажалттайгаар тоглоһон.

Мүн дэлхэйн, ородой классикын орёо хүндэ хүжжэмтэ зохёолнууды харуулдаг. Ошондэнь композиторнууд, балетмейстернууд, дирижернууд мүн лэ ехэхэн ажал ябуулжа байһаар.

Илангаяа оперо балетэйнь бүлгөөрхйн уласхооролдйн фестивалынудта, харалгануудта оло дахин хабадалсажа, үндэр сэгнэлтэ абаһан, диплом, медальнуудташье хүртэһэн юм.

Бэлитгэй бэрхэ артистар байгша оной октябрийн 2-ноо эхилээд манай республикын ажалшадта хэлэ хэдэн зүжэгүүдье харуулжа, нилээд эхээр хонирхуулһан, магтаал хайшаалдашье хүртөө.

Тийн манайда айлшалха зуураа юу хараһан, хонирхоһон тухайдаа зарим нүхэдэй хөөрхэ үгэһе доро тодлолбодди.

Н. ЦЭГМЭД,

МНР-эй арадай артист

Би кинодо амаллажа байха үедэе Улан-Удэ 1935 ондо ерээ балэйд. Тийхэдэ гудамжанд шорой тоһон, сээрлигшье хомор—багахан лэ хото байгаа һэн. Мүнөө тад ондоо, тангидахаар бэш болоо... Сэмбын фабрика ошоно үзөөди. Тэндэ хүдэлмэришэн хүнэй амаллажа, амарха, ажаһуухада ямар таатай зохид бэ! Столово, сээрлиг, культурын байшан, хүүхэдэй байра, хургуули гэхэ мэтэ булта бии. Баһа хүдэлмэришэн бүхэн дуратай мэргэжэлэ фабрикадаа шудалжа гарана. Энэнь үйлдэ-баридэ тон хайн...

Телецентртнай ехэ хайхан.

Хүдөө нотагуудар ябахада колхоз, совхозууд, модо үйлдэрилгын томо томо ажыхууд сэдхэл хүдэлмэер үзэгдэнэ. Тэдэнэр түрэл ороноо ороһоо, нооһо, мяха, барилгын модоор хангана. Арадайнгаа дунда алдаршаһан ажалай баатарнууд тэндэ олон. Мүн нотаг бүхэндэ соёлой хүмүлгэтэ эли харагдана. Зүмжэ харахаа клуб зоо ороно ерээһэн юрын холхонигье албан ажалшанаа илгаруулха аргагүй байбал.

Ябаһан лэ газартаман ажалай аргагүй ехэ дэбжэлтэ үзэгдэнэ. Хүн бүхэн зүблэлтын коммунист партиин хуралай тогтоол, шийдэхэрин гархы баяр баясханайгаар хүлээсэгжэ, тэрэни дүүргэхээр бэлэн элхэнэ.

Мүн хүрэнэн лэ газартаман ехэ хани халуунаар угтаа. Эхэ, сэгзгээр эрэнэн шэнги байба, Дахинаа эрхынманай урһан улашье олон. Энэ хадаа аха дүү совет арадай зүгһе монгол арады ехээр хүндэлжэ байһан тэмдэг ха юм даа.

Уулзатараа баяртай, хүндэтэ нүхэдүүд!

ЦЭНДЭХҮҮ

МНР-эй арадай артист

Бурят орон эрмэс, зүмжэ наада харуулхыгаа хамуугаар арад зоний амбайдалье айтхарт хонирхон үзэһэн байна. Нэн түрүүн юу хэлэлтэйб гэхэдэ, али бүхы үйлдэһэри, соёлойшье хүдэлмэри дээрэ олонхидо залуушуул амаллана.

Газар таряалан, мал ажал дээршье баһал тиймэрхүүл ха даа.

Тээд согтой шиирэг залуу наһандал хүн бүхэн ажал эхээр хэмэ, алдар солын дээжмэше амасадаг гэжэб бээ.

Би совет залуушууд илангаяа эхээр атаарханаб. Тэдэнэр шударгы хайхан амалараа коммунизм байгуулхы, коммунизмын үедэ амарууханы.

Мүн амалайнгаа һүүлээр хүжжэн наадажа, дуу дуулагдажа, зүмжгэ хабадалсаа, сэнгилг хүхүнээр амаржа байгшадые харааб.

Дабшала түгэлээр совет залуушуулай ажал хэрэгтэнь улам ехэ амжалта хүсэнэб.

УРАН БЭЛИГТЭН

Закаменай аймагта «Коммунизм» колхозой уран хайханай самодетельностин коллектив партиин съездэ зорюулан, клубы даагша нүхэр Владимир Норбейвой хүтэлбэри доро хонирхолтой зүжэг, дуу бэлдэб. Тэрэнэ мүнөө үдэшэ харуулханы.

Улан-Удын түмэр замайхидай культурын байшантайхид «Мельник колдун, обманщик и сват» гэжэ композитор Фоминай оперо

Ш. НИМБУЕВ.

Тэрэ холын хорьд онуудта

(Монгол тухай шүлэгүүдһээ)

Моогоо хитад саарһанда Биридээр барлан бэшхэнэй Монгол арадай зоболотон Байдал тухай бэшгээ Хубадал шаргал үнгэтэй Хулһан ташуурай хүндыее Сүхэ-Баатар нугална, Сэдхэл зүрхөө долгилно, Ленин башада үгөө һэн, Тухалхы хүсөө һэн...

Хатуу зориг харуулжа, Хамта шунһаа гоошуулжа, Арадай түлөө байдалсаад, Ариун эрхын олгосоод, Хуушан боро шинельтэй, Хушуулан шобо малгалтай Оройд солдат Тимофей, Хүүхэй һармай дэгэлтэй, Хунда булгар гуталтай Монгол партизан Сүрэн-хүү Сорьһонһон булагай эхидэ, Соёмбот* тугай дэргэдэ Халуун гараа барилсаад, Хасараа нялсан тэбэрлээд, Хойр тээшээ гараа һэн, Хойшоо Тимофей бусаа һэн.

Хойр арадай һалашагүй Холбоо тигмээ түрөө һэн. Жабхаланта Монголой ерээдүйн Жаргалай наран мандаа һэн. 1944 он.

*) Соёмбо, соёмбо үзэг—Монголой хүдэ, герб.

Дамба ДАМБАЕВ

Хани нүхэсэлэй дуун

Оперой театрын ондэр дээрһээ бэш, Зүблэлтэ ороной эмогорхол — Байгал далайн эрьһээ Зүрхэндэ сохисо хүжмэдэн, дэлхэйн үмэнэ Оюун бэлгэй ирагуу дуу аялгана гэхэдэ, Монгол хани улаһаа байрай багша бадма сэгсэ гартга барин, Морилго эрлэн анда нүхэдөө — амаршалнабди булга.

Маерын һүртэ дурсые жэгүүртүүлһан артист Гомбосүрэнэ Манай Бурят нотагуудай ариун хамтанд мэнд амар! Талын хүнэй

дэлхуун сэдхэлэй орьлоо, Талын номин аялга, далайта хүсэн, Эмнигэй хурды туршан арын эрш, Эритэ һэлмэн шые бахим бажуун, Эрлиг дайсадаа хамха сохиһон Жанһан Сүхэ-Баатарай сахилгаан хурса болодой гүйдэл, Жаргалаа олоһон арад түмэнэй илалтын баяр

Ямар хайхам! Би мэдэнэ — оюута манай монгол арад Бэлгэ хургаал агуу ороод арадаа, Бүхы дэлхэйн арадуудһаа дамжуулан абажа, Замби түбин эрдэм соёлой далайда Задариун томо бэлгэ асархал дамгагүй!

МОНГОЛ ХАНИ УЛАШАА БАЙРАЙ БАГША БАДМА СЭСЭГ ГАРТАА БАРИН, МОРИЛГО ЭРЛЭН АНДА НҮХЭДЭЭ — АМАРШАЛНАБДИ БУЛГА. МАЕВЫН НҮРТЭ ДУРСЫЕ ЖЭГҮҮРТҮҮЛХАН АРТИСТ ГОМБОСУРЭНЭ МАНАЙ БҮРЯТ НОТАГУУДАЙ АРИУН ХАМТАНД МЭНД АМАР! ТАЛЫН ХҮНЭЙ ДЭЛХУУН СЭДХЭЛЭЙ ОРЬЛОО, ТАЛЫН НОМИН АЯЛГА, ДАЛАЙТА ХҮСЭН, ЭМНИГЭЙ ХУРДЫ ТУРШАН АРЫН ЭРШ, ЭРИТЭ НЭЛМЭН ШЫЕ БАХИМ БАЖУУН, ЭРЛИГ ДАЙСАДАА ХАМХА СОХИҮН ЖАНҮН СҮХЭ-БААТАРЫ САХИЛГААН ХУРСА БОЛОДОЙ ГҮЙДЭЛ, ЖАРГАЛАА ОЛОН АРАД ТҮМЭНЭЙ ИЛАЛТЫН БАЯР

Ямар хайхам! Би мэдэнэ — оюута манай монгол арад Бэлгэ хургаал агуу ороод арадаа, Бүхы дэлхэйн арадуудһаа дамжуулан абажа, Замби түбин эрдэм соёлой далайда Задариун томо бэлгэ асархал дамгагүй!

«Байгалай долгинууд» гэжэ залуушуул оюутанһаа бүридхэн бурдлай хатар дуунай самодетельна ансамбль партиингаа съездин нэгдэлхэн үдэртэ мүн лэ ехэ концерт тайханы.

«Байгалай долгинууд» гэжэ залуушуул оюутанһаа бүридхэн бурдлай хатар дуунай самодетельна ансамбль партиингаа съездин нэгдэлхэн үдэртэ мүн лэ ехэ концерт тайханы.

МОСКВА. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXII съезд дээр: США-һаа ерөнх айлшадые съездин делегатуду шалжа байба.

ТАСС-эй фотохром

ТҮҮХЫН ШЭНЖЭЛЭГДЭЭГҮЙ ШЭНЭ ЗАМА КПСС-эй XXII съезд тушаадаадын ороноудта ишгэжэ бэшэнэ

БУХАРЕСТ. Румынниин арад КПСС-эй XXII съездын хүдэлмэридэ анхаралаа багашье хулааханагүй, хэблээд, радио, телевиденидэ ехэ нуурн ээлнэ.

«Скынтейя» газетэ нүхэд Косыгин, Полянский, Игнатов гэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдье ехээр толилобо. Бүхы газетэ-нүүд съезд тухай мэдээсэһэн байна. Урдынхидаал адли орон дотор угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдалда олон тоо митингүүд болоно. Бухарестын түмэр замай мастерскойн түрүү хүдэлмэришэн Гривича-Рошии Ион Бэникэ гэгшэ митинг дээрэ ишгэжэ хэлээ:

— КПСС-эй XXII съезд бидэнэй ажал хүдэлмэридэ сэгнэшгүй ехэ дэбжэлтэ түрүүлбээ... КПСС-эй Программа Румынниин Хүдэлмэришэнэй партиин гурбалахи съезд дээрэ хараалагдаһан зорилгонууды амжалттайгаар бэлүүлгэдэ мание зоригшуулаа...

РИМ. Советскэ Коммунистическэ XXII съезды Италини нистнууд амаршана.

Съездын зүбшэн байһан асуудалнууды шадай митинг болон секцинууд дээрэ зүбшэн хэлээ КПСС-эй Централ Комитетэй ленинскэ кые бүри мүлэн хайшаа.

СССР дотор коммунистическэ общество байгуулшэ холын зорилго, хоолдол бэшэ, харин мүнөө бодото хэрэг болоно Италини компартиин ордидай гэгшүүд Пьетро Пезароло болоһон митинг мэдүүлээ.

— КПСС-эй XXII съезд манай хани харилсаан тэмсэгшэдтэ шэнэ хүрүүлбээ, — гээд Феррари лондон митинг дээрэ коммунистическэ партиалына Комитетэй Альдо Торторелла үгэ соо тэмдэглэбэ.

ПРАГА. Мүнөө хүн тэн өөрингөө түүхэдэ шухала үедэ ороод байгээд «Руде право» газетчиализмын илалта» гэгшүү бэшгэ соогоо Н. С. Хрущевой хэлхүүд болон съездын гадуудай үгэнүүд соо мүнмүлжэгшэдэй обществогигүй обществодо ороомай, ...социалист хүсэнтүүр хүн түрэлтэнэй бүхэдэлхэйн түүхэдэ тын согсололго үгөө гээтэ бэшэнэ.

КПСС-эй XXII съезд дээрэ анхаралаа ехээр хандуулан зандаа. Эртэ үлгөөһөө съездын материалнуудтай газетнүүд хуладалдаг киоскундай дэргэдэ хүн зон олоор сүлгарна. Поезд, автобус, трамвайгаар ябаһан хүнүүд ехэ хонирхожо газетнүүдье уншаа. Фабрика, заводууд болон өмхи зургаануудар хонирхотой хөөрлөөдөнүүд үнэгэргэдэнэ. Эзэнэй зүбшэхэ асуудал — КПСС-эй түүхэтэ XXII съезд болоно. Польшын гороудудай үйлсэ, гудамжануудар фототриннүүд, зураглан хэгдэһэн гоё хайн плакатууд үлгэгдөө...

КПСС-эй Программа тухай Н. С. Хрущевой хэһэн элидэ Румынида хэблэгдэбэ

БУХАРЕСТ, октябрийн 25. (ТАСС). КПСС-эй XXII съезд дээрэ КПСС-эй Программа тухай Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэлые РНР-эй политическэ литературы гүрэнэй

Редактор Ц. Ц. ЦИБ

Яажа Сүхэ-Баатарые гүйсэдхөөбиб

Артистын ажабайдалда элдэб талаан тулалдаг. Энэ талаанын хадаа артистын ондэр дээрэ юуын малша хүнэй образһоо ахилээд, агүүхэ хүнүүдэй образнууды гүйсэдхэн богонийше һаань сэг соо тэдэнэйгээ нодуор орон дэлхэйгээ, ошон тойроһоо хаймадан харалга, ханагалагүй ушарнуудта оролоо, яажа болодо айтлаа. элдэб юмэ хэлгэ гэхэ мэтэ болоно.

Жэшээхэдэ, Отеллын ролине олон жэл соо гүйсэдхэһэн хүн хэдэн мянга дахин Лездемоние «Бахалууджа алаха» ушартай болоно. тийхэ бүрөө унан саха Маврай Жүтөөрхэлтэ сэдхэлхы. маяг абарине бөөдэ шонгөн. тады дахин мүү махын хойшолонгууд тухай бодожо үзэхэ байна бшүү. Нүгөө зариманда, агүү-ехэ дэлсэтэй. хурдан эсэн ухаатай, тон орёо сэдхэлтэй, хамгыгые хүтэлгэшээд поль гүйсэдхэхэ хүйи тулалдаг. Энэ ороод совет театрай энэ хүтэл гүшаад жэлэй туршала байгуулан Ленинэй образ архабшо һаанаада ороно. Хэрбөө гүшаад-дүшөөд онуудта Ленинэй газа биее абарй зангайн зарим шонжонүүдье тон тодоор харагшадта дамжуулаха гэжэ оролодог һаа, мүнөө тэрэнэй агүүхэ сэдхэлхэйн дэлсэ, психологин баяниге харуулха зуураа, бөмбөнтэй адли хүн, агүүхэ хүн байхынь тэмдэглэдэг болоо. Итгэжэ бэшхэдэ би «Буутай хүн» гэжэ Погодиной пьеса соо Ленинэй роль Б. Щукина түгсэхэһы, Б. Смирновой «Кремлин курантнууд» болон «Гурбадахи патетическэ» пьеснүүд соо мүн энэ Владимир Ильичей ролине түгсэхэһэн ушары ханаандаа оруулаб, энээн тухай би олон янзын ном уншһан, кино хараһан байна.

Эдэ бүгдэды дамы эндэ бөшөөгүйб, ушар юб гэхэдэ, намда «Шэ-

на зам» гэжэ Д. Намдагай үшөө 1935 ондо бөшгөдхөн пьеса соо Сүхэ-Баатарай ролине наадахы даалгад байхадань, би нэн түрүүн манай хани нүхэд—совет артистнууд өнөдэньгөө вождь В. Ленинэй ролине яажа наададаг һэм, ямар арганууды хэрэглэн, үнэн зүбөөр,

хурса тодоор харуулдаг байгаа гэжэ бодожо үзөөд, олон тоото ном уншһан, бэрхэ бэрхэ совет артистнууды сепе дээрэ хараһан монгол артистнуудтай ярилдаа бэлэйд. Гадна «Таранине Сүхэ-Баатар гэдэг» гэжэ кинофильм олон дахин харааб. Энэ минни ажалда тон гүнзэг, шийдэхы удхашанартай байгаа юм.

Тийхэдэ гансал газаа талын адлида бүхы анхаралаа хандуулангүй, Сүхэ-Баатарай ролине орёо драматическа образ гэжэ ойгохо ёһотойгоо бөөдэ хадугаа һэм. Юундэ гэхэдэ, революциин агүүхэ удари-

дагыше «дөөгүүр, халирхайгаар» наадажа болохогүй; шуна мяхаараа тэрэнэй абарй занда оролоо хадаа артистын зүрхэнэй харуусалга, уялга мүн. Харин энэ образ дээрэ ажаллажа ахилхэдэ, газаа талындаа адлине түгсэхөөд, ябаса, хасаса, онсо янзаар гар, хүмөө хүдэлгэлтэ, хүнөөр хөөрлөөдлэ, хэлэһэйн зарим шонжонүүдье наадаха хэхэ шухала. Энэ хадаа юрэл эхин гэжэ би ойгоо һэм.

Гэбшье ямарыше хэрэгтэ эхин шухала байдаг бшүү. Тиймхэнь үндэр наһатай партизануудар, Сүхэ-Баатарай хамта гаминууды, барон Унгерные хаза даралсаһан хүнүүдээр олон дахин зоглоо һэм. Тэдэнэй хөөрөөһөө уламжалан Сүхэ-Баатарай ямар хүн байһые урдаа, нүндэндэе хархые оролдоо һэм. Унхөөрөөһые жанжан Сүхэ-Баатарай хыме мэдэхгүй барас шонги баатар аад, хүн зондо энхэргэн зөөлөөр хандадаг, тэсэмгүй урин, хүхуун шуран ялазасаа хара нүдтэй залуу монгол хүн байгаа ха юм.

Иймэл зоригтой хүнэй образ гаргаха болоод байһан ушар, нүгөө талаһаа энхэргэн зөөлөн зантай хүнэй образ бүтээхэ гэжэ тон орёо шонги байгаа һэн. Энэ хэрэгтэ Сүхэ-Баатарай дайшалахы нүхэр Янжи-ма тон ехэ туһа хүрөө юм, тэрэнэй олон тоото зүбшөөлнүүд, заабаринууд минни ажалда ехэхэн удхашанартай байгаа. Хэрбөө Д. Намдагай бөмбөн «Шана зам» гэжэ зүжэг, хараһан зоной ухаанда Сүхэ-Баатарай образой байшаагдан ханагдаа, би гүн эхэ байртай, дэлхэйг дээрэ хаматһаа байртай хүн болохо һэм. Нүгөө талаһаа Сүхэ-Баатарай драматическа характеры гаргалгын талаар, үнэн зүб психологическа шонжонүүдье зохёон түгсэхэе талаар зарим тады дутуу дунданууд энэ зүжэгтэ бии гэжэ сэхэ хэлэлтүүд.

Эндэ минни гэмлээ гадна, драматургын гэм ехэ байна гэжэ хэлэлтэй. Намда, Сүхэ-Баатарай ролине түгсэхэһэн хүндэ, энэнь илангаяа эли.

Гэбшье манай жанжан Сүхэ-баатарай образ хадаа үшөө олон дахин театрын сценнүүд дээрүү турахы, тийхэдэнь энэ дутагдалтайшые һаа, үнэн зүрхэнһөө бүтээхэ гэжэ оролдон образоймни саашанхи хүжжөөе абаха байһандаа сэдхэлһин амарна. Сүхэ-Баатарай образ дээрэ хүсөөе туршаха талаан хадаа нэгэ хүнэй бэшэ, бүхы театрална коллестивэй нангин харуусалгата ажал мүн. Тиймхэнь, тошолбол Монголой революциин ударидагша, баатар жанжанай образые түгсэ уранаар харуулалга Монголой театруудай этгэл түрүүшын, этгэл шухала, этгэл харуусалгатай—уялган гэжэ хэлхэе байнаб.

Мүн манайшые Монгол орон хүжжэлтын айтхарт түргэн замда оронохой.

Тээд имэ хайн хайхан, энхэ тайбан амбайдальманай хүрэнгэтэ ула-сууд хоро хүрэхын хойноһоо оролдоно, жэгшүүртэ муухай шэнэ дайн сэргэ түхөөрнэ. Хүн бүхэн эршэмтэй шударгыгаар ажаллажа, хараата энэ нэгдэлхэнь хатуу шанта сохилто үгэхэ ёһотой. Би эб найрамдал тухай дуунууды дуулааб. Байза, алин бз хуурин... дуулааб үгэһүүб.

Шэнэ дуунай нэгэ бадаг энэл даа: Дайсан биднэлэ далаар Дари номо бэлдэхэнэ байна. Ашата уримини толгой дээгүүр Атомай бумбгысэ сэглэнэ байна. Эхын һанаан—уримн түлөө, Уримн һанаан—маргалай түлөө, Эхэ урн бүгэдэ нилээд Энхэ тайбание хамтаар хамгаална.

З. ГАЛСАНДАНЗАН, Б. Н. М. А. У. У.Д. театрын зүмжгшэн.

Адрес редакци, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакци: редактора—46-32, зам. строительства—47-59, промышленности и транспорта, информация—35-14, культуры—34-05.